

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W ŚREMIE
z dnia

**zmieniająca uchwałę w sprawie miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego obszarów położonych w: Grzymysławiu, Nochowie,
Szymanowie i Zbrudzewie**

Na podstawie art. 20 ust. 1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, z późn. zm.¹) uchwala się, co następuje:

§ 1.1. Uchwala się zmianę uchwały Nr 95/IX/2019 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 12 września 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w: Grzymysławiu, Nochowie, Szymanowie i Zbrudzewie (Dz. Urz. Woj. Wielk. poz. 8816), po stwierdzeniu, że nie narusza ona ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śrem, uchwalonego uchwałą Nr 495/XLIII/2023 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 23 marca 2023 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śrem.

2. W uchwale Nr 95/IX/2019 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 12 września 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w: Grzymysławiu, Nochowie, Szymanowie i Zbrudzewie wprowadza się następujące zmiany:

- 1) załącznik nr 1 do uchwały otrzymuje brzmienie zgodne z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały;
- 2) w § 1:
 - a) ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) załączniki nr: 1, 2, 3 i 4 – rysunek planu opracowany w skali 1:1000 lub 1:2000;”,
 - b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„Granice miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa rysunek planu.”;

¹ Zmiany tekstu jednolitego przywołanej uchwały zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1907 i 1940, z 2025 r. poz. 527, 680, 1668 i 1847, z 2023 r. poz. 1688 oraz z 2026 r. poz. 24.

- 3) w § 3:
- a) pkt 1:
- lit. a otrzymuje brzmienie: „a) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone symbolami: **1MN**, **2MN** i **3MN**,”,
 - uchyla się lit. e,
 - lit. f otrzymuje brzmienie: „f) tereny zieleni, oznaczone symbolami: **1Z**, **2Z** i **3Z**;”,
- b) pkt 2 otrzymuje brzmienie: „2) linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania zgodnie z rysunkiem planu.”;
- 4) § 4 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Ustala się kolorystkę dachów dwuspadowych i wielospadowych na terenach: **1MN**, **2MN**, **3MN** i **MN/U**, w odcieniach czerwieni lub szarości.”;
- 5) w § 5 pkt 5 lit. a wyraz „**ZP**” zastępuje się wyrazem „**3MN**”;
- 6) w § 6 otrzymuje brzmienie:
- „§ 6. W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej:
- 1) ustala się strefę ochrony konserwatorskiej zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych zlokalizowanych na terenach **2P/U** i **KDZ**, zgodnie z rysunkiem planu;
 - 2) w celu ochrony części założenia pałacowo-parkowego w Grzymstawiu wpisanego do rejestru zabytków pod nr 50/Wlkp/A decyzją z 12.03.2001 r. (park i d. stodoła) oraz budynku gospodarczego, ujętych w gminnej ewidencji zabytków pod nr GZ.01, położonych na terenach **3MN** i **3Z**, ustala się:
 - a) zachowanie bryły i kształtu historycznych dachów budynków,
 - b) zachowanie układu elewacji budynków wraz z rozmieszczeniem, wielkością i kształtem pierwotnych otworów okiennych i drzwiowych,
 - c) zakaz dalszej zabudowy,
 - d) wykonywanie nasadzeń i wycinek zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wobec czego zastosowanie mają przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 i z 2025 r. poz. 1168).”;
- 7) w § 7 ust. 1:
- a) pkt 2 po wyrazie „50,0 m²” dodaje się wyrazy „na terenie **1MN**” i kropkę zastępuje się średnikiem,

- b) dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) jednego wolno stojącego budynku gospodarczego albo garażu o powierzchni zabudowy do 120,0 m² na terenie **2MN**.”;
- 8) po § 7 dodaje się § 7a w brzmieniu:
„§ 7a. W zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczonego symbolem **3MN**, ustala się:
1) zagospodarowanie terenu z uwzględnieniem § 6 pkt 2;
2) dopuszczenie przebudowy i remontu istniejących budynków zgodnie z § 6 pkt 2;
3) udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 50%;
4) liczbę miejsc do parkowania: nie mniejszą niż dwa na jeden lokal mieszkalny, w tym miejsca przeznaczone do parkowania pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach odrębnych.”;
- 9) w § 10 ust. 1 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:
„7) wolnostojących instalacji odnawialnych źródeł energii wytwarzających energię elektryczną z energii promieniowania słonecznego o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 2000 kW na terenie **3P/U**.”;
- 10) uchyla się § 11;
- 11) § 12 otrzymuje brzmienie:
„§ 12. W zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenów zieleni, oznaczonych symbolami: **1Z**, **2Z** i **3Z**, ustala się:
1) zakaz lokalizacji budynków;
2) udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 90%;
3) zagospodarowanie terenu **3Z** z uwzględnieniem § 6 pkt 2.”;
- 12) § 16 otrzymuje brzmienie:
„§ 16. W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy, ustala się uwzględnienie ograniczeń wynikających z lokalizacji urządzeń infrastruktury technicznej, w szczególności gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Śrem-Poznań (rok budowy 1972) DN 500 wraz ze strefą kontrolowaną zmniejszoną o maksymalnym zasięgu 76,0 m (tj. 38,0 m na stronę gazociągu od jego osi) na terenach: **2P/U**, **3P/U**, **4KDW** i **KDZ**, zgodnie z rysunkiem planu.”.

§ 2. Nie ulegają zmianie:

- 1) załączniki nr: 2, 3 i 4 – rysunek planu opracowany w skali 1:1000 lub 1:2000;
- 2) rozstrzygnięcie Rady Miejskiej w Śremie o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy, oraz zasadach ich finansowania, zgodnie z przepisami o finansach publicznych.

§ 3. Załączniki do niniejszej uchwały stanowią:

- 1) załącznik nr 1 – rysunek planu, opracowany w skali 1:1000;
- 2) załącznik nr 2 – rozstrzygnięcie Rady Miejskiej w Śremie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu zmiany planu;
- 3) załącznik nr 3 – dane przestrzenne zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

§ 4. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Burmistrzowi Śremu.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Grzegorz Wiśniewski
Burmistrz Śremu

Uzasadnienie
UCHWAŁY NR
RADY MIEJSKIEJ W ŚREMIE
z dnia

**zmieniającej uchwałę w sprawie miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego obszarów położonych w: Grzymysławiu, Nochowie,
Szymanowie i Zbrudzewie**

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zwanej dalej u.p.z.p., kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy, z wyjątkiem morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej oraz terenów zamkniętych, w tym uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, należy do zadań własnych gminy.

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego kształtują, wraz z innymi przepisami, sposób wykonywania prawa własności nieruchomości (art. 6 ust. 1 u.p.z.p.).

Z kolei w myśl art. 20 ust. 1 u.p.z.p. plan miejscowy uchwała rada gminy, po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium, rozstrzygając jednocześnie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu oraz sposobie realizacji, zapisanych w planie, inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy, oraz zasadach ich finansowania, zgodnie z przepisami o finansach publicznych. Część tekstowa planu stanowi treść uchwały, część graficzna oraz wymagane rozstrzygnięcia stanowią załączniki do uchwały.

W myśl art. 27 u.p.z.p. zmiana (...) planu miejscowego następuje w takim trybie, w jakim jest on uchwalany.

W procedurze planistycznej zastosowanie ma art. 67 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688, z 2024 r. poz. 1824 oraz z 2025 r. poz. 527, 1543 i 1668), zwanej dalej zmianą u.p.z.p., zgodnie z którymi:

1) stosuje się przepisy art. 2 pkt 28-35, art. 15 ust. 2 pkt 6, ust. 3 pkt 11-13, art. 16 ust. 1a oraz art. 17 pkt 6 w brzmieniu nadanym zmianą u.p.z.p.;

2) przepisy art. 15 ust. 1 i art. 20 stosuje się w brzmieniu dotychczasowym do dnia wejścia w życie planu ogólnego w danej gminie (...).

Projekt zmiany planu opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. poz. 2404) oraz uchwałą Nr 586/L/2024 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w: Grzymysławiu, Nochowie, Szymanowie i Zbrudzewie.

Celem zmiany planu było zwiększenie z 50,0 m² do 120,0 m² powierzchni zabudowy budynku gospodarczego albo garażu możliwego do lokalizacji na terenie przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną (2MN), położonym w Szymanowie, w odpowiedzi na złożony przez współwłaściciela nieruchomości, a następnie uwzględniony, przez Burmistrza Śremu, wniosek o zmianę obowiązującego od 2019 r. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w: Grzymysławiu, Nochowie, Szymanowie i Zbrudzewie, uchwalonego uchwałą Nr 95/IX/2019 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 12 września 2019 r.

Jednak w trakcie procedury planistycznej do projektu zmiany planu wpłynęły dwa wnioski. Pierwszy, złożony przez właściciela nieruchomości położonej w Zbrudzewie, przeznaczonej pod teren obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej (3P/U), dotyczył umożliwienia lokalizacji farmy fotowoltaicznej o mocy do 2 MW. Drugi, złożony przez współwłaścicieli nieruchomości położonej w Grzymysławiu, przeznaczonej pod teren zieleni urządzonej (ZP), dotyczył przeznaczenia terenu pod funkcję o charakterze mieszkalnym.

Burmistrz Śremu uwzględnił oba postulaty. Dopuszczenie lokalizacji odnawialnych źródeł energii o mocy nie większej niż 2 MW jako urządzeń wolnostojących na terenie wykorzystywanym pod funkcję przemysłowo-usługową i dodatkowo położonym w kompleksie terenów o tożsamym przeznaczeniu jest uzasadnione. Z kolei zabudowa w Grzymysławiu faktycznie wykorzystywana jest na cele mieszkaniowe i nie było przeciwwskazań, aby w części geodezyjnego użytku tereny mieszkaniowe (B) przeznaczyć ją pod teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Uwzględnienie drugiego wniosku spowodowało konieczność zmiany części graficznej planu – rysunku planu w zakresie załącznika nr 1 do uchwały Nr 95/IX/2019 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 12 września 2019 r.

W związku z powyższym stosowne modyfikacje zostały wprowadzone w części tekstowej i graficznej przywołanej uchwały.

Wprowadzenie opisanych zmian nie narusza obowiązujących ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śrem, uchwalonego uchwałą Nr 495/XLIII/2023 Rady Miejskiej

w Śremie z dnia 23 marca 2023 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śrem. Odnosząc się do polityki przestrzennej określonej w przywołanym dokumencie należy zauważyć, że wyznaczyło one następujące kierunki rozwoju:

1) dla terenu położonego w Grzymysławiu: wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej (N_MR), w ramach której dopuszcza się lokalizację: zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej/mieszkaniowo-usługowej (wolnostojącej, bliźniaczej, szeregowej), zabudowy usługowej – usługi lokalne, oraz łąki, pastwiska i wody powierzchniowe śródlądowe (kolor jasnozielony);

2) dla terenu położonego w Szymanowie: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (E_M4), w ramach której dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej: wolnostojącej, bliźniaczej, szeregowej;

3) dla terenu położonego w Zbrudzewie zabudowy produkcyjno-usługowej (G_P2), w ramach której dopuszcza się lokalizację zabudowy: produkcyjnej, produkcyjno-usługowej, usługowej (usługi lokalne i ponadlokalne, przy czym handel o powierzchni sprzedaży nie większej niż 2000 m²).

W ustaleniach ogólnych studium dla wszystkich stref dopuszczono ponadto zmianę postulowanych parametrów, jeżeli analizy przeprowadzone na potrzeby planu miejscowego wykażą taką zasadność, a także zachowanie w planie miejscowym dotychczasowych funkcji i parametrów z możliwością rozbudowy istniejących obiektów oraz dotychczasowych ustaleń w liniach rozgraniczających tereny takich, jak w obowiązujących dotąd dokumentach.

W zakresie lokalizacji odnawialnych źródeł energii obowiązująca zmiana studium (załącznik nr 1 – część tekstowa zmiany studium - str. 133 i 134) dopuszcza lokalizację urządzeń do wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW (z wyjątkiem elektrowni wiatrowych) wraz z ich strefami ochronnymi – na terenach o symbolach: P1, P2 i P3, wyznaczonych na rysunku, przy czym granice stref ochronnych muszą zawierać się w granicach wyznaczonych obszarów potencjalnej lokalizacji urządzeń, czyli w granicy terenów: P1, P2 i P3.

Reasumując, na terenie położonym w Zbrudzewie, oznaczonym w obowiązującej zmianie studium symbolem P2, dopuszczona jest lokalizacja wolnostojących urządzeń do wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW wraz ze strefami ochronnymi mieszczącymi się w granicach tego terenu.

Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na przepis art. 67 ust. 3 pkt 2 lit. a zmiany u.p.z.p., w myśl którego od 24 września 2023 r. do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy w zakresie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii oraz ich stref ochronnych wyłączone zostały dwa obowiązki, a mianowicie sporządzenia projektu planu miejscowego zgodnie z zapisami studium oraz stwierdzenia przez radę gminy, że plan miejscowy nie narusza ustaleń tego studium.

Zatem dopuszczenie lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie zabudowy produkcyjno-usługowej w Zbrudzewie jest możliwe niezależnie od treści obowiązującego studium.

Plan nie obejmuje swym zasięgiem obszarów chronionych. Na terenie planu nie występują grunty rolne klas I-III i lasy.

Tereny objęte zmianą planu położone są w granicach obszaru objętego koncesjami:

1) nr 29/2001/Ł z 08.05.2017 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze „Śrem – Jarocin”, ważną do 08.05.2047 r.,

2) nr 27/2001/Ł z 28.03.2017 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze „Kościan - Śrem”, ważną do 28.03.2047 r.

Burmistrz Śremu przeprowadził procedurę określoną w art. 17 u.p.z.p.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1940 i 1881 oraz z 2025 r. poz. 1535) projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W związku z powyższym Burmistrz Śremu:

1) uzgodnił stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko;

2) sporządził prognozę oddziaływania na środowisko;

3) uzyskał wymagane ustawą opinie;

4) zapewnił możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planu miejscowego.

Sporządzając projekt zmiany planu uwzględniono i zapewniono realizację wymogów, o których mowa w art. 1 ust. 2-4 u.p.z.p.

Stosownie do art. 15 ust. 1 u.p.z.p. przedstawiono:

- 1) sposób realizacji wymogów wynikających z:
 - a) wymagań ładu przestrzennego, architektury i urbanistyki: na załączniku nr 1 wyznaczone zostały linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania oraz nieprzekraczalne linie zabudowy, wskazano udział powierzchni biologicznie czynnej,
 - b) potrzeb zrównoważonego rozwoju: uwzględniono poprzez usankcjonowanie istniejącej funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej, zgodnie z ustaleniami studium, bez naruszenia równowagi przyrodniczej z uwagi na brak występowania obszarów chronionych przyrodniczo,
 - c) walorów architektonicznych i krajobrazowych: uwzględniono poprzez zawarcie ustaleń określających sposób zagospodarowania terenów, wskazanie rodzaju obiektów budowlanych dopuszczonych do lokalizacji,
 - d) wymagań ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami, ochrony gruntów rolnych i leśnych, ochrony złóż kopalin, zmniejszenia podatności na zmiany klimatu: zostały określone w uchwale Nr 95/IX/2019 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 12 września 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w: Grzymysławiu, Nochowie, Szymanowie i Zbrudzewie oraz zweryfikowane na etapie sporządzania zmiany planu,
 - e) wymagań ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej: uwzględniono poprzez zawarcie nakazów i zakazów wskazanych przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu,
 - f) wymagań ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami: zostały określone w uchwale Nr 95/IX/2019 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 12 września 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w: Grzymysławiu, Nochowie, Szymanowie i Zbrudzewie; dla terenu 3MN zawarto ustalenia związane z miejscami przeznaczonymi na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową,
 - g) walorów ekonomicznych przestrzeni: uwzględniono wprowadzając wnioskowane zmiany,

- h) prawa własności: uwzględniono wprowadzając wnioskowane zmiany,
- i) potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa: zostały określone w uchwale Nr 95/IX/2019 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 12 września 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w: Grzymysławiu, Nochowie, Szymanowie i Zbrudzewie,
- j) potrzeb interesu publicznego: zostały określone w uchwale Nr 95/IX/2019 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 12 września 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w: Grzymysławiu, Nochowie, Szymanowie i Zbrudzewie,
- k) potrzeb w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej, w szczególności sieci szerokopasmowych: zostały określone w uchwale Nr 95/IX/2019 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 12 września 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w: Grzymysławiu, Nochowie, Szymanowie i Zbrudzewie,
- l) zapewnienia udziału społeczeństwa w pracach nad miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, w tym przy użyciu środków komunikacji elektronicznej: ogłoszenie o przystąpieniu do sporządzenia zmiany planu i rozpoczęciu konsultacji społecznych zostały opublikowane w prasie o zasięgu lokalnym. Adekwatne obwieszczenia zostały wywieszone na tablicach Urzędu i odpowiednich sołectw, tablicy elektronicznej w siedzibie Urzędu oraz na stronie internetowej Urzędu. Zarówno obwieszczenia, jak i uchwała o przystąpieniu wraz ze zmianą czy komplet dokumentów podlegających konsultacjom społecznym zostały zamieszczone na stronie internetowej Urzędu, Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu oraz w siedzibie Urzędu, o czym powiadomiono w ogłoszeniach i obwieszczeniach
- m) zachowania jawności i przejrzystości procedur planistycznych: uwzględniono poprzez zapewnienie możliwości wglądu do dokumentacji planistycznej i możliwość zapoznania się z proponowanymi rozwiązaniami, wybrane dokumenty zostały udostępnione poprzez strony internetowe i w siedzibie Urzędu,
- n) potrzeb zapewnienia odpowiedniej ilości i jakości wody, do celów zaopatrzenia ludności: zostały określone w uchwale Nr 95/IX/2019

Rady Miejskiej w Śremie z dnia 12 września 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w: Grzymysławiu, Nochowie, Szymanowie i Zbrudzewie,

- o) potrzeb zapobiegania poważnym awariom i ograniczania ich skutków dla zdrowia ludzkiego i środowiska: zakres wprowadzonych zmian ustaleń planu wyklucza możliwość lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- p) potrzeb związanych z kształtowaniem rolniczej przestrzeni produkcyjnej i rozwoju produkcji rolniczej: w projekcie zmiany planu nie wyznaczono terenów związanych z rolnictwem;

2) organ waży interes publiczny i interesy prywatne, w tym zgłaszane w postaci wniosków i uwag, zmierzające do ochrony istniejącego stanu zagospodarowania terenu, jak i zmian w zakresie jego zagospodarowania, a także analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne: w projekcie zmiany planu uwzględniono postulaty zawarte w złożonych wnioskach;

3) sytuowanie nowej zabudowy, uwzględnienie wymagań ładu przestrzennego, efektywnego gospodarowania przestrzenią oraz walory ekonomiczne przestrzeni: określono w uchwale Nr 95/IX/2019 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 12 września 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w: Grzymysławiu, Nochowie, Szymanowie i Zbrudzewie oraz w zmianie planu dla terenów położonych w Grzymysławiu, Szymanowie i Zbrudzewie;

4) zgodność z wynikami analizy, o której mowa w art. 32 ust. 1, wraz datą uchwały rady gminy, o której mowa w art. 32 ust. 2: stwierdzono zgodność z wynikami analiz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Śrem w czasie VIII kadencji Rady Miejskiej w Śremie. Rada Miejska w Śremie podjęła uchwałę Nr 608/LII/2024 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śrem oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;

5) sposób uwzględnienia uniwersalnego projektowania, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1411 i 731): uwzględniono poprzez zawarcie ustaleń adekwatnych do zakresu możliwości planu, to jest dostępności do dróg publicznych i zapewnienia miejsc postojowych przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingowych. Wszelkie obiekty budowlane, możliwe do realizacji na podstawie ustaleń planu, będą projektowane zgodnie z zasadami techniczno-budowlanymi, określonymi w przepisach odrębnych, w szczególności zgodnie

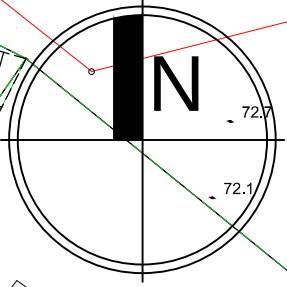
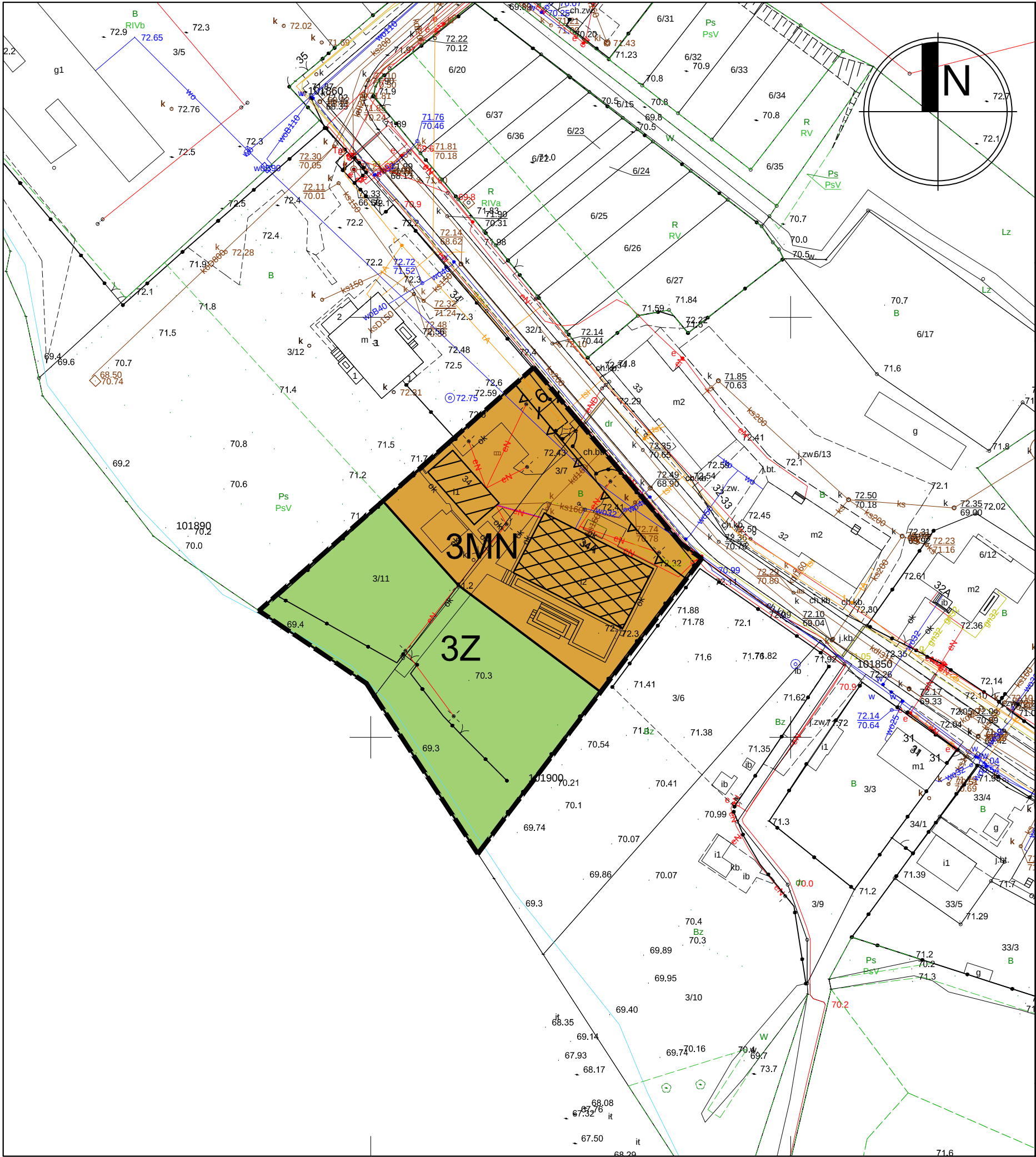
z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2022 r. poz. 1225, z 2023 r. poz. 2442 i z 2024 r. poz. 726);

6) wpływ na finanse publiczne, został określony w opracowanej prognozie skutków finansowych uchwalenia zmiany planu.

W związku z zachowaniem trybu sporządzania zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wymaganego u.p.z.p. oraz zachowaniem zgodności z polityką przestrzenną gminy, określoną w studium, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

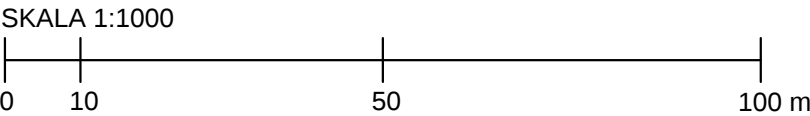
Grzegorz Wiśniewski

Burmistrz Śremu

Załączniki do uchwały Nr _____
Rady Miejskiej w Śremie
z dnia _____
Załącznik nr 1

**ZMIANA MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
OBSZARÓW POŁOŻONYCH W: GRZYMYSŁAWIU,
NOCHOWIE, SZYMANOWIE I ZBRUDZEWIE**

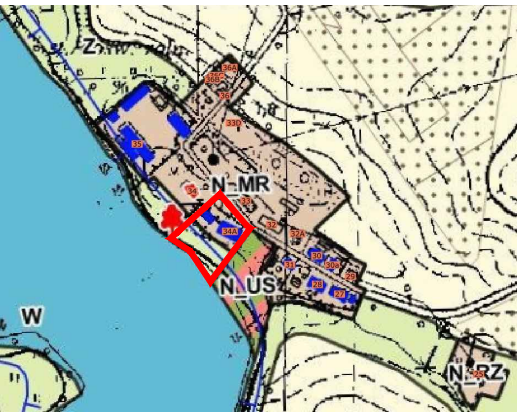

OZNACZENIA

- GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO MIEJSCOWYM PLANEM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
- LINIA ROZGRANICZAJĄCA TERENY O RÓŻNYM PRZEZNACZENIU LUB RÓŻNYCH ZASADACH ZAGOSPODAROWANIA
- NIEPRZEKRACZALNA LINIA ZABUDOWY
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
- TERENY ZIELENI
- ZABYTKI UJĘTE W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW
- ZABYTEK WPISANY DO REJESTRU ZABYTKÓW POD NR 50/Wlkp/A, DECYZJĄ Z 12.03.2001 r.

TERENY 3MN I 3Z ZNAJDUJĄ SIĘ W GRANICACH:
- ZESPOŁU DWORSKO-FOLWARCZNEGO, UJĘTEGO W GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW POD NR GZ.01
- ZABYTKOWEGO ZAŁOŻENIA PAŁACOWO-PARKOWEGO WPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW POD NR 50/Wlkp/A, DECYZJĄ Z 12.03.2001 r.

**WYRYS ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŚREM**
skala 1 : 10 000

- GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO MIEJSCOWYM PLANEM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
- TERENY WIELOFUNKCYJNEJ ZABUDOWY WIEJSKIEJ
- TERENY ŁĄK, PASTWISK I WÓD POWIERZCHNIOWYCH ŚRÓDLĄDOWYCH
- ZABYTEK NIERUCHOMY WPISANY DO GEZ
- HYDROIZOBATA OZNACZAJĄCA STREFĘ WYSTĘPOWANIA WÓD GRUNTOWYCH NA GŁĘBOKOŚCI MNIEJSZEJ NIŻ 1,0 P.P.T.

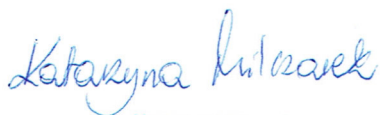
Układ współrzędnych: Państwowy Układ Współrzędnych Geodezyjnych PL-2000
Opracowanie na podstawie mapy zasadniczej w postaci wektorowej
Licencja nr GN.6642.1250.2024_3026_P wydana przez Starostę Śremskiego
Data wykonania kopii: 2024-09-27

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dotycząca projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego obszarów położonych w: Grzymysławiu, Nochowiu,
Szymanowie i Zbrudzewie

opracowanie:

mgr inż. Katarzyna Milczarek

Katarzyna Milczarek
mgr inż. gospodarki przestrzennej
nr dyplomu 126165 z dn. 30.06.2014r.
Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu

5 lutego 2025 r.

SPIS TREŚCI

1. Informacje ogólne	3
1.1. Przedmiot i cel opracowania, podstawy prawne	3
1.2. Metoda opracowania, wykorzystane materiały	3
2. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska	5
2.1. Położenie i użytkowanie terenu	5
2.2. Rzeźba terenu	7
2.3. Budowa geologiczna, surowce mineralne	8
2.4. Warunki wodne	9
2.5. Gleby	15
2.6. Formy ochrony przyrody	16
2.7. Flora i fauna	20
2.8. Dziedzictwo kulturowe i zabytki	21
2.9. Klimat lokalny	21
2.10. Jakość powietrza	21
2.11. Klimat akustyczny	23
3. Informacja o zawartości i głównych celach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	25
3.1. Cel opracowania projektu planu	25
3.2. Ustalenia projektu planu	25
3.3. Powiązania z innymi dokumentami	26
3.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu ...	27
4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu	28
5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby ich uwzględniania w projekcie planu	28
6. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko	34
6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	34
6.2. Oddziaływanie na krajobraz	35
6.3. Oddziaływanie na powietrze	36
6.4. Oddziaływanie na klimat	37
6.5. Oddziaływanie na wody	38
6.6. Oddziaływanie na zasoby naturalne	41
6.7. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczną	41
6.8. Oddziaływanie na dobra materialne i zabytki	43
6.9. Oddziaływanie na ludzi i klimat akustyczny	43
6.10. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i integralność tego obszaru	46
6.11. Oddziaływanie na całokształt środowiska przyrodniczego	46
7. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	48
8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	48
9. Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	48
10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu lub wyjaśnienie ich braku	49
11. Streszczenie	49

1. Informacje ogólne

1.1. Przedmiot i cel opracowania, podstawy prawne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w: Grzymstawiu, Nochowie, Szymanowie i Zbrudzewie, zwanego w dalszej części opracowania „projektem planu”. Projekt planu sporządzany jest na podstawie uchwały Nr 586/L/2024 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 31 stycznia 2024 r.

Podstawę prawną do wykonania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko stanowią:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.),
- uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych z prognozie oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismo z dnia 17.05.2024 r., znak: WOO-III.411.132.2024.AK.1) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Śremie, z których wynika, że prognozę należy opracować w pełnym zakresie zgodnie z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Głównym celem prognozy jest określenie skutków działań związanych ze zmianą sposobu zagospodarowania terenu i ich wpływ na całokształt środowiska, jego poszczególne komponenty oraz na warunki życia i zdrowie ludzi.

1.2. Metoda opracowania, wykorzystane materiały

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, część tekstowa uchwały oraz rysunek planu, stanowiący obowiązujący załącznik graficzny uchwały.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko winna rozpatrywać zagadnienia w dostosowaniu do stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu, w tym wypadku do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zawierając:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

Ponadto prognoza winna określać, analizować i oceniać:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,

- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza winna przedstawiać również:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r., informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

W prognozie wykorzystano wymagania aktów prawnych związanych z ochroną środowiska i innych przepisów szczególnych.

Prognozę opracowano w oparciu o pakiet informacji zawartych w materiałach:

- 1) materiały kartograficzne:
 - mapa zasadnicza 1:1 000,
 - mapa topograficzna 1:10 000,
 - mapa hydrograficzna 1:50 000;
- 2) dokumenty i inne materiały:
 - uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
 - projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
 - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śrem,
 - Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 335),
 - Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, październik, 2013 r.,
 - Gumiński R., 1951, Meteorologia i klimatologia dla rolników, Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne. Warszawa,
 - Kondracki J. 2002. Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa,
 - Mikołajków J., Sadurski A., red., 2017, Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa,
 - wnioski złożone do planu;

3) strony internetowe:

- <https://www.gios.gov.pl>,
- <https://geologia.pgi.gov.pl>,
- <https://mapy.geoportal.gov.pl>,
- <https://www.google.pl/maps>,
- <https://sip.srem.pl>.

Powyższe materiały oraz informacje przekazane przez Urząd Miejski pozwoliły rozpoznać stan środowiska, jego użytkowanie, podatność na degradację oraz możliwości podniesienia jego kondycji. Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanej wiedzy o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami przyrodniczymi. Oceniono potencjalne zagrożenie środowiska oraz wpływ skutków realizacji ustaleń planu na jego funkcjonowanie. Zwrócono uwagę na ewentualne niepożądane konsekwencje, proponując sposoby ich zminimalizowania. Prognozę oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska przedstawiono za pomocą techniki listy identyfikacyjnej, w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w dostosowaniu do stopnia szczegółowości ustaleń projektu planu.

2. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska

2.1. Położenie i użytkowanie terenu

Projekt planu obejmuje obszary położone w obrębach: Grzymysław, Nochowo, Szymanowo i Zbrudzewo:

- 1) w obrębie Grzymysław działki o nr ewid.: 3/7 i 3/11, położone w sąsiedztwie jeziora Grzymisławskiego. Na przedmiotowym terenie zlokalizowany jest budynek mieszkalny jednorodzinny oraz budynek gospodarczy. Jego sąsiedztwo stanowią tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
- 2) w obrębie Nochowo działki położone w rejonie ulic: Śremskiej i Pogodnej. Wzdłuż ulicy Śremskiej występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Pozostała część obszaru jest niezainwestowana. Sąsiedztwo przedmiotowych działek stanowią tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Wzdłuż południowej granicy analizowanego obszaru przebiega droga wojewódzka nr 432 – ulica Śremska;
- 3) w obrębie Nochowo działki położone w rejonie ulic: Śremskiej i Ogrodowej. Wzdłuż ulicy Ogrodowej występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Pozostała część obszaru jest niezabudowana, użytkowana rolniczo. Przez przedmiotowe działki przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia. Ich sąsiedztwo stanowią tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i tereny zabudowy zagrodowej. Wzdłuż północnej granicy analizowanego obszaru przebiega droga wojewódzka nr 432 – ulica Śremska;
- 4) w obrębie Szymanowo działki położone pomiędzy ulicą Leśną a jeziorem Szymanowskim. Na części przedmiotowego terenu występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Jego otoczenie stanowią tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zadrzewione oraz tereny wód powierzchniowych;
- 5) w obrębie Zbrudzewo działki położone w rejonie ulic: Śremskiej i Stawowej oraz drogi wojewódzkiej nr 434 i drogi powiatowej nr 2464P. Na części analizowanych działek występuje się zabudowa produkcyjno-usługowa. Znaczna część tego terenu jest niezainwestowana, użytkowana rolniczo. Przez przedmiotowe działki przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia oraz sieć gazowa wysokiego ciśnienia DN 500. W ich sąsiedztwie występują tereny zabudowy usługowej i tereny użytkowane rolniczo (Ryc. 1.).

Ryc. 1. Lokalizacja obszarów objętych projektem planu na tle ortofotomapy

Grzymysław

Nochowo - rejon ulic: Śremskiej i Pogodnej

Nochowo - rejon ulic: Śremskiej i Ogrodowej

Szymanowo

Zbrudzewo

— granica obszarów objętych projektem planu

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl>

Zgodnie z audytem krajobrazowym województwa wielkopolskiego, przyjętym uchwałą Nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2023 r., obszary objęte projektem planu stanowią krajobraz o typie wiejskim, z przewagą wstęgowo ułożonych niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk. Zgodnie z wynikami audytu krajobrazowego analizowane tereny nie znajdują się w krajobrazie priorytetowym i w krajobrazach w obrębie obszarów prawnie chronionych.

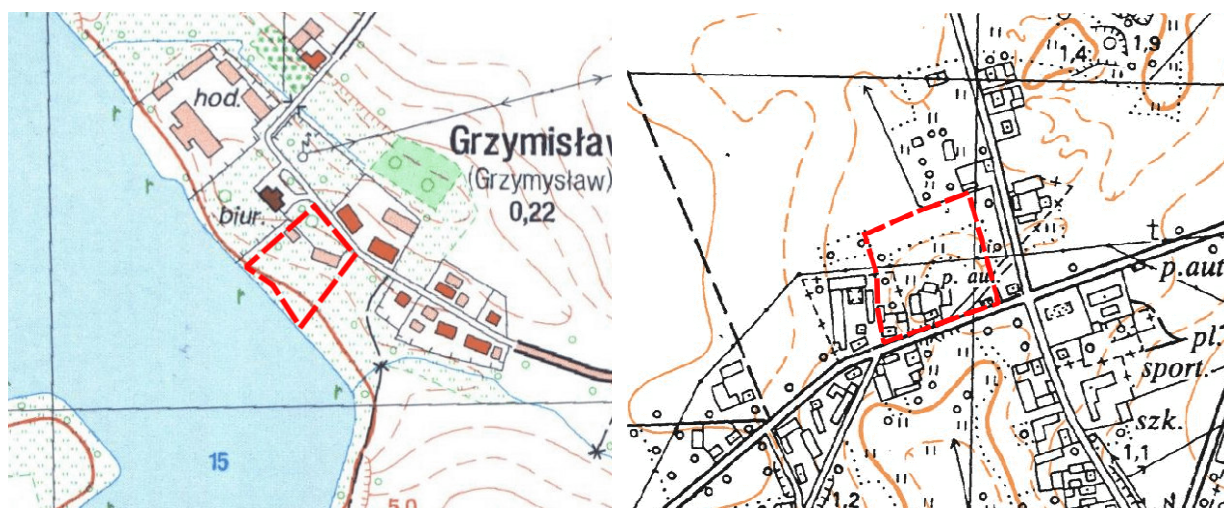
2.2. Rzeźba terenu

Według podziału Polski na regiony fizycznogeograficzne J. Kondrackiego (2002) przedmiotowe obszary położone są w granicach prowincji Niż Środkowoeuropejski (31), podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie (314-316). Teren opracowania w obrębie Zbrudzewo znajduje się w granicach makroregionu Pradolina Warciańsko-Odrzańska (315.6), w mezoregionie Kotlina Śremska (315.64). Pozostałe obszary objęte projektem planu zlokalizowane są w granicach makroregionu Pojezierze Leszczyńskie (315.8), w mezoregionie Pojezierze Krzywińskie (315.82).

Z racji położenia w różnych regionach geograficznych, gmina Śrem posiada niezwykle urozmaiconą rzeźbę terenu. Charakterystyczną formą rzeźby terenu jest rozległa forma dolinna, jaką jest Pradolina Warszawsko-Berlińska o wyraźnym równoleżnikowym przebiegu z odchyleniem na północ, zgodnie z biegiem rzeki Warty. Wyższa część pradoliny to terasa środkowa, tzw. wydyma, zajęta przez pola uprawne i zabudowę, natomiast pagórki wydymowe są zalesione. Po obu stronach pradoliny, rozciąga się wysoczyzna morenowa płaska o rzędnych od 80 - 100 m n.p.m., przechodząca w części południowej w wysoczyznę morenową falistą. Wysoczyzna oddziela się wyraźnym zboczem od Pradoliny. Są one poprzecinane szeregiem dolinek erozyjnych oraz ciągami wałów ozowych. Na południu wysoczyzna falista przechodzi w pagórkowatą, w której występują rynny glacialne wypełnione jeziorami. W jednej z rynien wykształciło się największe w gminie jezioro Grzymiśławskie.¹

Obszary objęte opracowaniem cechują się równinną rzeźbą terenu. Działki znajdujące się w obrębie Grzymiśław położone są na wysokości ok. 70,0 m – 72,0 m n.p.m., teren w obrębie Nochowo w rejonie ulic: Śremskiej i Pogodnej – na wysokości ok. 81,5 m n.p.m., teren w obrębie Nochowo w rejonie ulic: Śremskiej i Ogrodowej – na wysokości ok. 72,5 m – 75,5 m n.p.m., teren w obrębie Szymanowo – na wysokości ok. 74,0 m n.p.m., a teren w obrębie Zbrudzewo – na wysokości ok. 64,0 m – 65,0 m n.p.m. (Ryc. 2.). Przedmiotowe grunty nie należą do potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi lub osuwiskami.

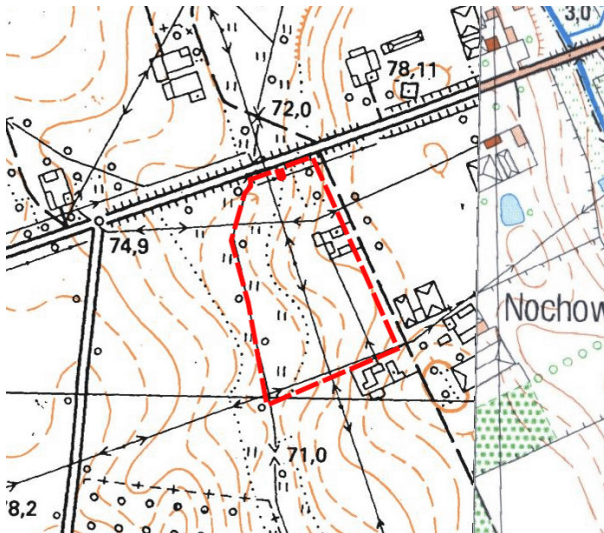
Ryc. 2. Lokalizacja obszarów objętych projektem planu na tle mapy topograficznej

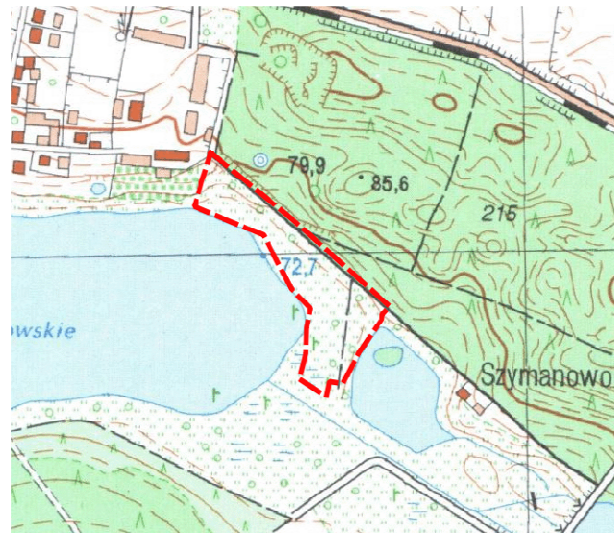
Grzymiśław

Nochowo - rejon ulic: Śremskiej i Pogodnej

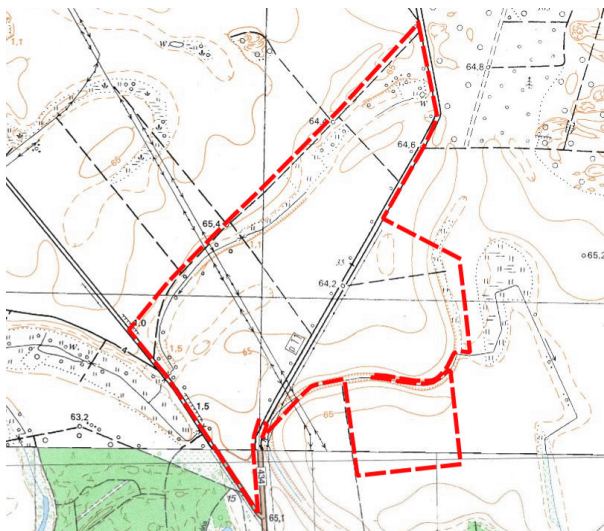
¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śrem

Nochowo - rejon ulic: Śremskiej i Ogrodowej

Szymanowo

Zbrudzewo

— — granica obszarów objętych projektem planu

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl>

2.3. Budowa geologiczna, surowce mineralne

Pod względem geologicznym gmina Śrem położona jest w obrębie jednostki geologiczno-strukturalnej Monoklina przedsudecka. Na całym obszarze gminy utworami powierzchniowymi są osady czwartorzędowe. Podłoże podczwartorzędowe jest tu stosunkowo wysoko wyniesione. Świadczą o tym wychodnie pliocenu – pstry iły poznańskie i płytkie zaleganie węgla brunatnego. W profilu stratygraficznym występują kilkumetrowej miąższości gliny zwałowe zlodowacenia bałtyckiego (północnopolskiego) – są to gliny lekkie i piaszczyste, średnio zagęszczone, o zmiennej konsystencji. W strefie przypowierzchniowej gliny te są silnie spiaszczone i kamieniste (piaski gliniaste). Poniżej zalegają gliny zlodowaceń środkowopolskich – gliny szare dużej miąższości, o uziarnieniu glin piaszczystych, silnie zagęszczone, najczęściej twar doplastyczne i nieprzepuszczalne. Lokalnie opisane gliny rozdzielone są utworami piaszczystymi interglacjału emskiego, w których ze względu na nieprzepuszczalność glin szarych, występować może woda śródglinowa. Miąższość utworów czwartorzędowych na obszarach wysoczyznowych wynosi od 30 m do 65 m, jedynie w krawędzi wysoczyzny Pojezierza Leszczyńskiego (Pysząca) maleje do kilku metrów. W rynnach subglacialnych, na terenach wysoczyznowych, występują holceńskie utwory organogeniczne – torfy niskie oraz namuły. W południowej części gminy, w strefie wysoczyzny

czołowomorenowej oraz ozów (rejon Jeziora Grzymisławskiego), występują kilkunastometrowej miąższości utwory piaszczyste i żwirowe o średnim zagęszczeniu.

W obrębie Pradoliny Warciańsko-Odrzańskiej na terasie dennej utworami powierzchniowymi są najczęściej holocenijskie namuły organiczne, piaski, mułki i żwiry rzeczne oraz torfy niskie w zarośniętych starorzeczach. W wyższych partiach pradoliny, na terasie środkowej, dominują plejstocenijskie piaski, mułki i żwiry rzeczne. W części spągowej osadów pradolinnych zalegają piaski średnio- lub gruboziarniste ze żwirem i otoczkami. Miąższość osadów czwartorzędowych w pradolinie waha się w zakresie 20 – 25 m, miejscami dochodzi do 30 m.

Na całym obszarze gminy podłoże podczwartorzędowe stanowią trzeciorzędowe iły plicenijskie zalegające na zmiennej rzędnej 30 – 80 m n.p.m.

Zgodnie z Mapą geologiczną Polski w podłożu obszaru opracowania położonego w Zbrudzewie występują piaski, żwiry, mady rzeczne oraz torfy i namuły. W podłożu pozostałych obszarów występują gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe.

W granicach terenów objętych projektem planu nie występują złoża surowców mineralnych. Tereny opracowania objęte są koncesją nr 29/2001/Ł z 08.05.2017 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze „Śrem – Jarocin”, ważną do 08.05.2047 r.

2.4. Warunki wodne

Wody powierzchniowe

Na obszarach objętych projektem planu w obrębie Zbrudzewa oraz Nochowie w rejonie ulic: Śremskiej i Pogodnej występują rowy melioracyjne. W granicach pozostałych analizowanych obszarów nie występują wody powierzchniowe, przy czym działki objęte opracowaniem w obrębie Grzymisław znajdują się w sąsiedztwie jeziora Grzymisławskiego, a działki w obrębie Szymanowo położone są w otoczeniu zbiorników wodnych, w tym jeziora Szymanowskiego. Wzdłuż zachodniej granicy terenu położonego w Nochowie w rejonie ulic: Śremskiej i Ogrodowej przepływa rów melioracyjny.

Jezioro Grzymisławskie jest największym jeziorem gminy. Zajmuje powierzchnię 175 ha. Częściowo znajduje się w gminie Dolsk. Zbiornik zasilany jest wodami rzeki Pyszącej i wodami z pięciu rowów melioracyjnych. Jego maksymalna głębokość wynosi 11,2 m, a głębokość średnia – 3,0 m. Długość maksymalna jeziora wynosi 7,8 km, zaś szerokość – 0,5 km. Jezioro położone jest w wąskiej i głębokiej rynnie, jego brzegi są niezalesione, a linia brzegowa słabo rozwinięta. Akwen jest dostępny dla wędkarzy, żeglarzy i plażowiczów.

Jezioro Szymanowskie znajduje się w zachodniej części gminy. Jego powierzchnia wynosi 15 ha, a długość linii brzegowej wynosi 1,63 km.

Na podstawie mapy zagrożenia powodziowego, zawierającej zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne m.in. granice zasięgu wód o prawdopodobieństwie wystąpienia $p=1\%$ (tj. średnio raz na 100 lat) oraz $p=10\%$ (tj. raz na 10 lat) ustalono, że tereny objęte opracowaniem znajdują się poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat ($p=1\%$), jak również poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ($p=10\%$). Ponadto przedmiotowe tereny znajdują się poza obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$) oraz poza obszarem narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

Podstawową jednostką gospodarki wodnej jest jednolita część wód (JCW). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych. Prawo wodne dzieli jednolite części wód na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) oraz jednolite części wód podziemnych (JCWPd).

Obszary opracowania projektu planu położone są w granicach następujących JCWP na obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Warty:

- naturalnej JCWP rzecznych Pysząca (RW600010185549) – działki w obrębach: Grzymysław i Nochowo,
- silnie zmienionej JCWP rzecznych Kanał Szymanowo-Grzybno (RW600010185589) – działki w obrębie Szymanowo,
- silnie zmienionej JCWP rzecznych Warta od Lutyni do Młyniska (RW600012185551) – część działek w obrębie Zbrudzewo,
- silnie zmienionej JCWP rzecznych Warta od Młyniska do Kopli (RW60001218573) – część działek w obrębie Zbrudzewo,
- silnie zmienionej JCWP jeziornych Grzymisławskie (LW10105) – działki w obrębach: Grzymysław i Nochowo.

Monitoring jakości wód powierzchniowych na przedmiotowych obszarach prowadzony jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Wyniki oceny stanu JCWP, w granicach których znajdują się obszary objęte opracowaniem wykazały, co następuje:

- ocena stanu JCWP Pysząca (RW600010185549):

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)	
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny	OWO, przewodność, fosfor fosforanowy (V); nie dotyczy
Stan chemiczny	brak danych
Wskaźniki determinujące stan chemiczny	nie dotyczy
Stan (ogólny)	zły stan wód

- ocena stanu JCWP Kanał Szymanowo-Grzybno (RW600010185589):

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)	
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany potencjał ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny	BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot azotanowy; makrofity
Stan chemiczny	brak danych
Wskaźniki determinujące stan chemiczny	nie dotyczy
Stan (ogólny)	zły stan wód

- ocena stanu JCWP Warta od Lutyni do Młyniska (RW600012185551):

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)	
Stan/potencjał ekologiczny	umiarkowany potencjał ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny	BZT5, azot ogólny, azot azotanowy; fitoplankton
Stan chemiczny	brak danych
Wskaźniki determinujące stan chemiczny	nie dotyczy
Stan (ogólny)	zły stan wód

- ocena stanu JCWP Warta od Młyniska do Kopli (RW60001218573):

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)	
Stan/potencjał ekologiczny	słaby potencjał ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny	azot ogólny, azot azotanowy; makrobezkręgowce, ichtiofauna
Stan chemiczny	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny	nie dotyczy; bromowane difenyletery
Stan (ogólny)	zły stan wód

– ocena stanu JCWP Grzymisławskie (LW10105):

Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)	
Stan/potencjał ekologiczny	zły potencjał ekologiczny
Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny	przezroczystość, azot og, przewodność, PMPL, ESMI
Stan chemiczny	stan chemiczny poniżej dobrego
Wskaźniki determinujące stan chemiczny	nie dotyczy; Bromowane difenyletery, Heptachlor
Stan (ogólny)	zły stan wód

W poniższych tabelach zaprezentowano wyniki klasyfikacji wskaźników oraz ocenę stanu lub potencjału ekologicznego JCWP rzecznych i jeziornych objętych monitoringiem w 2019 r., 2022 r. i 2023 r. (Tabela 1. i Tabela 2.).

Tabela 1. Klasyfikacja wskaźników oraz ocena stanu/potencjału ekologicznego JCWP rzecznych objętych monitoringiem w 2022 r. i 2023 r.

Nazwa i kod JCWP	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Rok najnowszych badań	Klasyfikacja elementów:		
			biologicznych	fizykochemicznych	hydromorfologicznych
Pyszczka (RW600010185549)	Pyszczka - Śrem	2022	5	>2	1
Kanał Szymanowo-Grzybno (RW600010185589)	Kanał Szymanowo-Grzybno - Baranowo	2023	4	>2	3
Warta od Lutyni do Młyniska (RW600012185551)	Warta - Kawcze	2023	4	2	1
Warta od Młyniska do Kopli (RW60001218573)	Warta – Wiórek	2023	5	2	1
Kanał Graniczny (RW600010185532)	Kanał Graniczny - Bystrzek	2022	5	>2	b.d.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ

Tabela 2. Klasyfikacja wskaźników oraz ocena stanu/potencjału ekologicznego JCWP jeziornych objętych monitoringiem w 2019 r.

Nazwa i kod JCWP	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasyfikacja elementów:			Stan chemiczny	Stan/potencjał ekologiczny
		biologicznych	fizykochemicznych	hydromorfologicznych		
Grzymisławskie (LW10105)	Jez. Grzymisławskie - stan. 01	4	>2	2	poniżej dobrego	słaby potencjał ekologiczny

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ

Wody podziemne

Obszary objęte projektem planu zlokalizowane w obrębach: Szymanowo i Zbrudzewo położone są w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 60 (GW600060). Na terenie tym rozpoznano wody pitne w utworach czwartorzędowych i neogeńsko-paleogeńskich, występujące do głębokości 200-270 m w strukturach hydrogeologicznych o zróżnicowanej genezie i rozprzestrzenieniu. Wody w utworach czwartorzędowych występują w piaskach różnej granulacji i żwirach rzecznych, wodnolodowcowych struktur różnej genezy, na który składają się trzy poziomy o regionalnym

rozprzestrzenieniu, choć nie zawsze ciągłym: gruntowy, międzyglinowy górny, międzyglinowy dolny. W poziomie gruntowym zwierciadło wody jest swobodne i zalega na głębokości 0,5 - 9,0 m. Poziom ten zasilany jest w głównej mierze infiltracją opadów, a jedynie w dolinach rzecznych, także z drenażu poziomów wód wgłębnych oraz z infiltracji wód powierzchniowych. W obrębie poziomu mioceńskiego można wyróżnić trzy warstwy wodonośne: dolną, środkową i górną, związane z cyklicznością sedymentacji utworów brunatnowęglowych miocenu. Zasilanie poziomu mioceńskiego zachodzi na drodze przesączania się wody z poziomów czwartorzędowych poprzez kompleks ilów poznańskich trzeciorzędu i glin morenowych czwartorzędu, zwłaszcza w miejscach zmniejszania się ich grubości.²

Obszary objęte projektem planu zlokalizowane w obrębach: Grzymysław i Nochowo położone są w zasięgu JCWPd nr 61 (GW600061). Pierwszy poziom wodonośny na tym terenie stanowią utwory czwartorzędowe. Wody w utworach mioceńskich tworzą poziom wodonośny o dobrej izolacji od powierzchni i bez kontaktu hydraulicznego z poziomem czwartorzędowym. Poziom gruntowy występuje tutaj w utworach piaszczysto-żwirowych sandrów. Osady wodonośne stanowią piaski o zróżnicowanej granulacji. Obszary występowania serii nawodnionej zasilane są w wyniku bezpośredniej infiltracji opadów atmosferycznych. Ich miąższość mieści się najczęściej w przedziale od 20 m do ponad 30 m. Na całym obszarze jednostki występuje poziom mioceński, dobrze izolowany od powierzchni oraz poziomu czwartorzędowego. Tworzony jest głównie przez piaski drobnoziarniste i pylaste o miąższości najczęściej 10-20 m, o stropie zalegającym na głębokości od 10 do 30 m. Poziom mioceński stanowi główny poziom użytkowy północnej części jednostki.³

Badania jakości wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przeprowadzone zostały w latach 2022 i 2023 w dwóch punktach monitoringowych na terenie gminy Śrem położonych w miejscowościach: Orkowo i Dąbrowa. Wyniki badań przedstawiono w poniższej tabeli (Tabela 3.).

Tabela 3. Ocena jakości wód podziemnych w granicach JCWPd nr 60, JCWPd nr 61 i JCWPd nr 70 w 2022 r. i 2023 r.

Kod JCWPd	Rok badań	Gmina	Miejscowość	Przedział ujętej warstwy wodonośnej [m p.p.t.]	Użytkowanie terenu	Klasa jakości końcowa
GW600060	2023	Śrem (gm. miejsko-wiejska)	Orkowo	13,50-20,50	7. Grunty orne	IV
GW600061	2022	Śrem (gm. miejsko-wiejska)	Śrem	21,00-28,00	11. Roślinność drzewiasta i krzewiasta	IV

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ

Ocena stanu wód podziemnych wykonana została na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 r. poz. 2148). Zgodnie ww. rozporządzeniem IV klasa oznacza wody niezadawalającej jakości, w których wartości elementów fizykochemicznych:

- a) są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych
- b) wskazują na wyraźny wpływ działalności człowieka.

Zgodnie z badaniami przeprowadzonymi przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w 2019 r. stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych JCWPd nr 60 oraz JCWPd nr 61 został określony jako dobry.

² <https://mjwp.gios.gov.pl>

³ <https://mjwp.gios.gov.pl>

Według informacji zawartych na Mapie Hydrograficznej Polski na terenach położonych w obrębie Nochowo w rejonie ulic: Śremskiej i Pogodnej oraz na części obszaru w obrębie Zbrudzewo pierwszy poziom wód gruntowych występuje na głębokości 1,0 m - 2,0 m p.p.t., na obszarze położonym w obrębie Grzymysław – na głębokości ok. 1,0 m p.p.t., natomiast na obszarach położonych w obrębie Szymanowo, Nochowo w rejonie ulic: Śremskiej i Ogrodowej oraz części obszaru w obrębie Zbrudzewo – na głębokości mniejszej niż 1,0 m p.p.t. (Ryc. 3.).

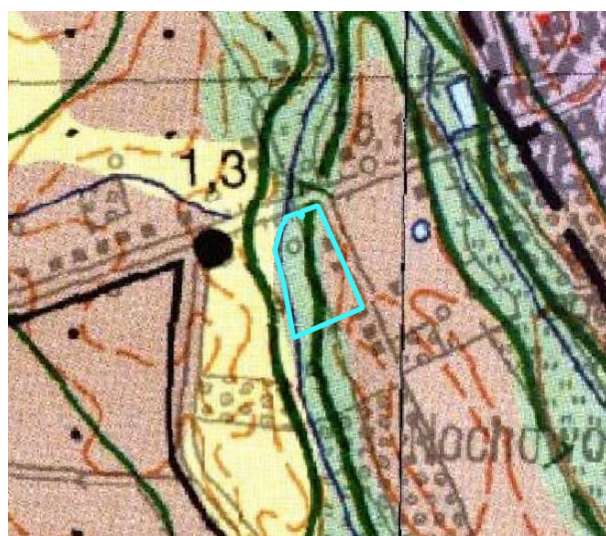
Ryc. 3. Lokalizacja obszarów objętych projektem planu na tle Mapy Hydrograficznej Polski

Grzymysław

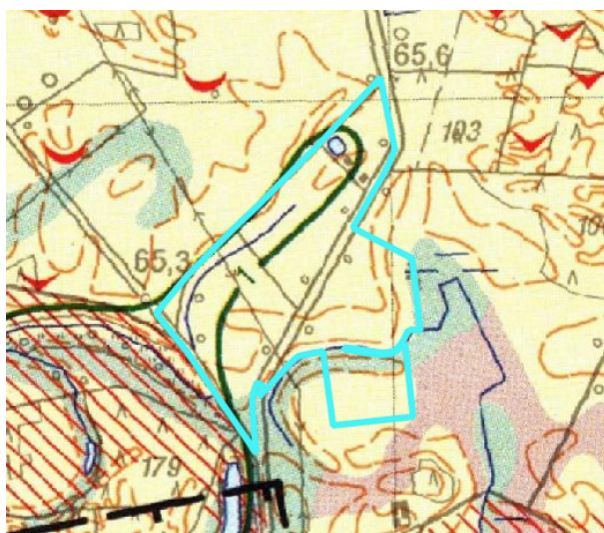
Nochowo - rejon ulic: Śremskiej i Pogodnej

Nochowo - rejon ulic: Śremskiej i Ogrodowej

Szymanowo

— granica obszarów objętych projektem planu

Zbrudzewo

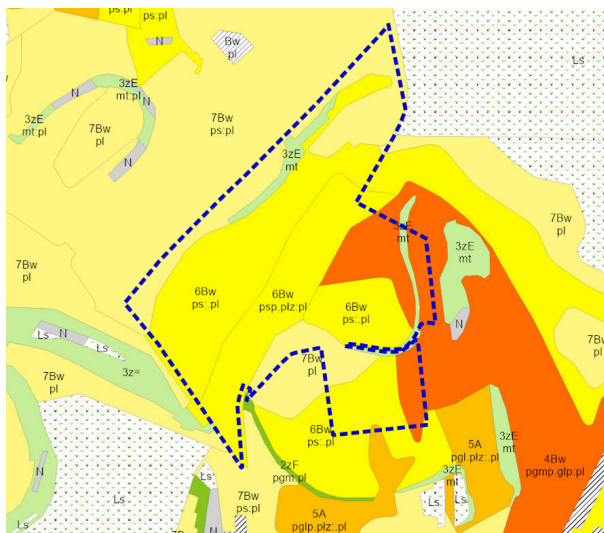
Kl	Przepuszczalność	Rodzaje gruntów	Kl	Przepuszczalność	Rodzaje gruntów
1	łatwa	rumosze i żwiry	4	zmienna	grunty organiczne
2	średnia	piaski i skały lite silnie uszczelnione	5	zróżnicowana	grunty antropogeniczne
3	słaba	gliny i pyły	6	bardzo słaba	skały lite słabo uszczelnione i ily

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl>

W podłożu obszarów opracowania położonych w obrębach: Zbrudzewo oraz Nochowo w rejonie ul. Śremskiej i Pogodnej dominują piaski i skały lite silnie uszczelnione o średniej przepuszczalności. Natomiast w granicach obszarów położonych w obrębach Szymanowo oraz Nochowo w rejonie ul. Śremskiej i Ogrodowej występują grunty organiczne o zmiennej przepuszczalności. Na terenie zabudowanym w obrębie Grzymysław występują grunty antropogeniczne o zróżnicowanej przepuszczalności. Przepuszczalność gruntów, która określa warunki obiegu wody, związana jest z rozmieszczeniem utworów skalnych na tle rzeźby terenu. Najważniejszą rolę odgrywają cechy litologiczne skał i gruntów, które informują o zdolności do przewodzenia wody. Przepuszczalność pionowa wskazuje na możliwości zasilania wód podziemnych. Szczególną rolę odgrywa przepuszczalność utworów powierzchniowych, tj. gruntów zalegających pod warstwą poziomu próchnicznego, zwykle znajdującego się na głębokości do 1 m poniżej powierzchni terenu. W niniejszym przypadku występowanie w podłożu przedmiotowego terenu gruntów o średniej przepuszczalności wskazuje na utrudnioną możliwość infiltracji wód opadowych i roztopowych do wód podziemnych. Na działkach zainwestowanych przepuszczalność gruntów jest zróżnicowana, co wynika z częściowego uszczelnienia powierzchni terenu, związanego z posadowieniem budynków i utwardzeniem terenu.

Na przedmiotowych terenach nie występują ujęcia wód podziemnych, nie wyznaczono stref ochrony ujęć wód, ani stref ochrony sanitarnej cmentarzy.

Teren opracowania położony w obrębie Zbrudzewo znajduje się w zasięgu występowania udokumentowanego Główna Zbiornika Wód Podziemnych nr 150 – Pradolina Warszawa-Berlin. Zbiornik ma charakter porowy o swobodnym i swobodno-aporowym zwierciadle wody. Zasadnicze znaczenie dla zaopatrzenia w wodę stanowi poziom wód gruntowych i wód wgłębnych pradoliny. Występujący w podłożu poziom subglacialny nie jest dotychczas wykorzystywany gospodarczo. GZWP nr 150 należy do struktur o charakterze odkrytym z lokalnie występującą pokrywą izolującą, co decyduje o jego silnej podatności na zanieczyszczenie z powierzchni terenu. Obszar zbiornika stanowią w zdecydowanej większości łąki, pola uprawne oraz lasy. Aż 25% powierzchni zbiornika stanowią lasy będące naturalną formą ochrony poziomu wodonośnego. Teren GZWP charakteryzuje

..... granica obszarów objętych projektem planu

Zbrudzewo

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl>

2.6. Formy ochrony przyrody

Tereny objęte projektem planu położone są poza obszarami chronionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Teren opracowania w obrębie Zbrudzewo znajduje się w sąsiedztwie obszaru Natura 2000 Rogalińska Dolina Warty PLH300012, obszaru Natura 2000 Ostoja Rogalińska PLB300017 oraz Rogalińskiego Parku Krajobrazowego. Obszar opracowania w obrębie Nochowo w rejonie ulic: Śremskiej i Pogodnej znajduje się w odległości ok. 165 m od granic Parku Krajobrazowego im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego. Z kolei teren położony w obrębie Szymanowo znajduje się w odległości ok. 240 m od pomnika przyrody Aleja kasztanowcowa w Szymanowie.

Rogaliński Park Krajobrazowy został utworzony Rozporządzeniem Nr 4/97 Wojewody Poznańskiego z dnia 26 czerwca 1997 r. w celu zachowania jednego z największych w Europie siedlisk dębów szypułkowych porastających w tym rejonie dolinę Warty oraz unikatowej rzeźby terenu, na którą składają się liczne starorzecza występujące na terasie zalewowej i nadzalewowej.

Rogaliński Park Krajobrazowy położony jest w środkowej Wielkopolsce, około 20 km na południe od Poznania, w granicach gmin: Kórnik, Mosina, Brodnica i Śrem. Większa część parku położona jest na obszarze Kotliny Śremskiej. Teren między Rogalinkiem a Wiórką wchodzi w skład Poznańskiego Przełomu Warty, a północno-zachodni fragment parku, pomiędzy miejscowościami Sasinowo, Nowa Wieś i przysiółkiem Podlesie, położony jest w obrębie Równiny Wrzesińskiej. Rzeźba terenu została ukształtowana głównie w okresie wycofywania się lądolodu zlodowacenia bałtyckiego. Obecnie na terenie parku obserwować można zróżnicowane formy rzeźby terenu: moreny czołowe, sandry, ozy, wydmy oraz fragment Pradoliny Warciańsko-Odrzańskiej.

System wód powierzchniowych tego obszaru tworzą zarówno wody płynące, jak i zbiorniki wodne. Największym ciekim jest rzeka Warta. Spośród mniejszych wymieniać należy Kanał Szymanowo-Grzybno oraz Kanał Mieczewski. Łuzna budowa geologiczna i nizinny charakter Warty sprzyjały meandrowaniu koryta rzecznej i powstawaniu starorzeczy. Występują one tutaj w największym zagęszczeniu w skali całego biegu Warty, a 35 z nich ma charakter trwały. Największe – Święconka – ma powierzchnię ponad 8 ha, a najgłębsze – Tuchoń – głębokość 7 m. Naturalnym czynnikiem zapewniającym trwałość starorzeczy jest przepływ wód powodziowych, które wypłukują osady, zapobiegając w ten sposób wypłycaaniu zbiorników. Dzięki wczesnowiosennym wysokim stanom wody w Warcie starorzecza zlokalizowane w obrębie terasie zalewowej podlegają okresowemu odtwarzaniu i zasilaniu. Na ekosystemy wodne parku znaczący wpływ ma zbiornik retencyjny Jeziorsko, który zmienia reżim hydrologiczny Warty.

Urozmaicona rzeźba terenu ukształtowana przez lądolód, a następnie przez działalność Warty sprawia, że obszar parku charakteryzuje się bardzo dużymi walorami krajobrazowymi. Dominuje tu krajobraz rozległej doliny rzecznej z mozaiką starorzeczy, łąk, pól uprawnych, lasów i zadrzewień. Krajobraz kulturowy niewielkich wsi odnaleźć można w wyższych partiach doliny rzecznej. Wybitnymi walorami krajobrazowymi odznaczają się okolice Rogalinka i Rogalina, gdzie znajduje się skupisko kilkusetletnich dębów rogalińskich, a także okolice Sowińca, Baranowa, Krajkowa, Czmońca, Orkowa czy Trzykolnych Młynów.

Przyroda parku jest typowa dla dużych dolin rzecznych. Stwierdzono tu występowanie 16 siedlisk przyrodniczych z załącznika I dyrektywy siedliskowej, w tym trzech priorytetowych. Są to: zalewane muliste brzegi rzek, ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe, ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne, łąki selernicowe, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny, pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy, łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, olsy źródliskowe, łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe. Jednym z najbardziej charakterystycznych i szczególnie licznie występujących siedlisk są starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami grążeli żółtych, grzybieni białych oraz różnych gatunków rdestnic.

Flora parku liczy 730 roślin naczyniowych. Do najcenniejszych gatunków należą: fiołek mokradłowy, goryczka wąskolistna, goździk pyszny, goździk siny, groszek błotny, kosaciec syberyjski, kruszczyk błotny, nasięźrzał pospolity, selernica żytkowana i starodub łąkowy.

Spośród rzadkich zwierząt występujących na opisywanym terenie większość to gatunki związane ze środowiskiem wodno-błotnym oraz ze starymi, zamierającymi dębami. Odnotowano tu 288 gatunków chrząszczy, w tym 15 gatunków chronionych. Wśród nich na szczególną uwagę zasługują: kozioróg dębosz (jedna z największych w Polsce populacji tego gatunku), pachnica dębowa, kwietnica okazała oraz tęgosz rdzawy. Bogata jest ichtiofauna wód parku. Spośród chronionych gatunków występuje tu m.in. piskorz, koza i różanka. Liczne zbiorniki wodne i tereny podmokłe sprzyjają obecności 11 gatunków płazów, w tym kumaka nizinnego i traszki grzebieniastej. Gady reprezentowane są przez 4 gatunki, natomiast zróżnicowanie siedlisk wpływa na znaczną różnorodność gatunkową awifauny parku. Dotychczas odnotowano tu ponad 220 gatunki ptaków. Na szczególną uwagę zasługują: dzięcioł średni, dzięcioł zielony, krętogłów, dudek, bocian czarny i rybitwa czarna. Spotkać tu można także rzadkie ptaki szponiaste, między innymi kanię czarną i rudą oraz bielika. Ssaki reprezentowane są przez około 40 gatunków, w tym 12 gatunków objętych ochroną ścisłą i 5 objętych ochroną częściową. Na szczególną uwagę zasługują sztandarowe dla parku gatunki, ściśle związane z dolinami rzecznyymi – bóbr europejski i wydra europejska. Gatunki te znajdują się także w załączniku II dyrektywy siedliskowej. Ślady ich obecności można znaleźć na całym obszarze nadwarciańskich łęgów.⁵

Obecnie obowiązującym aktem prawnym dla Rogalińskiego Parku Krajobrazowego jest Uchwała Nr LI/979/14 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 października 2014 r. w sprawie utworzenia Rogalińskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2014 r. poz. 6113).

Park Krajobrazowy im. gen. Dezyderego Chłapowskiego został ustanowiony Rozporządzeniem Nr 1/92 Wojewody Leszczyńskiego i Wojewody Poznańskiego z dnia 1 grudnia 1992 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego im. gen. Dezyderego Chłapowskiego, w celu zachowania historycznej sieci zadrzewień śródpolnych o dużych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych, naukowo-dydaktycznych i kulturowych, zachowania i popularyzacji zrównoważonego krajobrazu rolniczego, a także zachowania populacji rzadkich i chronionych gatunków grzybów, roślin i zwierząt oraz ich siedlisk.

Park Krajobrazowy im. generała Dezyderego Chłapowskiego niemal w całości mieści się na Nizinie Kościańskiej (tylko niewielki fragment wchodzi w skład mezoregionu Pojezierze Krzywińskie) charakteryzującej się równinnym, płaskim krajobrazem o deniwelacjach nieprzekraczających kilku

⁵ <https://zpkww.pl/parki/rogalinski-park-krajobrazowy/>

metrów. Przedmiotowy obszar cechuje się ubogą siecią cieków wodnych, z których największym jest rów Wysokość, przecinający park z zachodu na wschód. Sieć hydrologiczną tworzy także znaczna liczba drobnych zbiorników śródpolnych oraz jezioro Zbęchy na południowym krańcu parku. W obniżeniach terenu oraz w dolinach cieków znajdują się łąki, najlepiej wykształcone nad jeziorem Zbęchy. Park posiada krajobraz o charakterze typowo rolniczym, gdzie lesistość wynosi zaledwie 15%, a lasy to niewielkie śródpolne kompleksy. Charakterystyczną cechą jest obecność w krajobrazie sieci różnorodnych zadrzewień śródpolnych założonych wzdłuż dróg oraz na rozległych kompleksach ornym. W krajobrazie rolniczym parku widoczne są małe wsie i przysiółki, tworzone przez liczne gospodarstwa rolne. W wielu wsiach znajdują się zabytkowe dwory, a przy nich stare parki podworskie z okazałym drzewostanem.

W Parku zanotowano blisko 700 gatunków grzybów, wśród nich 19 bardzo rzadkich i chronionych, na przykład ozorek dębowy, żagwica listkowata, kilka gatunków gwiazdoszy. W Parku występuje także 900 gatunków roślin naczyniowych, w tym gatunki rzadkie i chronione. Należą do nich między innymi: podejżron marunowy, podkolan biały, starodub łąkowy, goździk pyszny i listera jajowata. Wśród bezkręgowców dominują owady, a co szczególnie ważne, wiele spośród nich reprezentuje gatunki drapieżne i pasożytnicze – sprzymierzeńców rolnika. Najliczniejsze grupy to chrząszcze, motyle, muchówki i błonkówki. Każda z nich szacowana jest na około 700 gatunków. Wśród owadów stwierdzono również wiele gatunków bardzo rzadkich (duża błonkówka – smukwa kosmata – z Polskiej czerwonej księgi zwierząt), chronionych i ginących (na przykład kwietnica okazała, ciótek matowy).

Zwierzęta kręgowce również są bogato reprezentowane na terenie Parku, w tym najliczniej ptaki (130 gatunków lęgowych). Licznie występuje żuraw, łabędź niemy (podczas przelotów również łabędź krzykliwy), kruk, kuropatwa, potrzesezcz, ortolan i gąsiorek. W drobnych zbiornikach wodnych i ciekach stwierdzono występowanie 12 gatunków płazów, w tym kumaka nizinnego i traszki grzebieniastej. Stwierdzono również występowanie 40 gatunków ssaków (w tym aż 13 gatunków nietoperzy), a ich liczba stale rośnie za sprawą często niechcianych przybyszów takich jak jenot, szop praczy, norka amerykańska, czy nawet daniel i muflon.

Obecnie obowiązującym aktem prawnym dla Parku Krajobrazowego im. gen. Dezyderego Chłapowskiego jest Uchwała Nr XLIV/858/14 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego im. gen. Dezyderego Chłapowskiego (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2014 r. poz. 3258), zmieniona Uchwałą Nr XLVIII/1087/18 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 23 lipca 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2018 r. poz. 6103).

Obszar Natura 2000 Rogalińska Dolina Warty PLH30012 obejmuje fragment pradoliny Warty na południe od Poznania, z unikalnym krajobrazem, gdzie rzeka meandrując utworzyła na terasie zalewowej liczne starorzecza i zastoiska. Otaczają je łąki i bagna. W dolinie zachowały się płaty lasów łęgowych (w tym zagrożonych w skali kraju łągów wierzbowych i topolowych), a na wyższych terasach kompleksy grądów. Większą część obszaru (47,7%) pokrywają lasy, duży jest też udział gruntów ornym (ok. 25%) oraz łąk i pastwisk (ok. 23%). Charakterystyczną cechą obszaru jest grupa kilkuset okazałych starych dębów, występujących na odcinku Rogalinek - Rogalin; najstarsze liczą kilkaset lat, wśród nich rosnące w parku w Rogalinie: "Lech" (609 lat, obwód 910 cm), "Czech" (523 lata, 742 cm) i "Rus" (496 lat, 672 cm) - Pacyniak (1992). W obszarze nagromadzone są liczne, dobrze zachowane i silnie zróżnicowane starorzecza, łąki, łągi i inne typy roślinności związane z działalnością rzeki Warty. Stwierdzono występowanie 16 siedlisk przyrodniczych z załącznika I dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym trzech priorytetowych (6120, 91E0 i 91I0). Spośród nich największy udział mają różnego typu lasy łęgowe (ponad 40% łącznej powierzchni wszystkich siedlisk), świeże łąki (prawie 25%), starorzecza (ok. 16,5%) oraz kwaśne dąbrowy (ok. 11%) - Rosadziński (2010). Obszar do niedawna obejmował największe skupisko dębów szypułkowych w Europie, znajdujące się w dolinie Warty pomiędzy Rogaliniekiem a Rogalinem (Pacyniak 1992). Stwierdzono ponadto występowanie 15 gatunków z załącznika II dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym jednego priorytetowego - pachnicy dębowej. W obszarze występuje także 11 gatunków roślin

z krajowej "czerwonej listy" (Zarzycki, Szeląg 2006): fiołek mokradłowy *Viola stagnina*, goryczka wąskolistna *Gentiana pneumonanthe*, goździk pyszny *Dianthus superbus*, goździk siny *Dianthus gratianopolitanus*, groszek błotny *Lathyrus palustris*, kosaciec syberyjski *Iris sibirica*, kruszczyk błotny *Epipactis palustris*, nasięszka pospolity *Ophioglossum vulgatum*, pszeniec grzebieniasty *Melampyrum cristatum* oraz selernica żyłkowana *Cnidium dubium*. Kolejne figurują na regionalnej "czerwonej liście" (Jackowiak i in. 2007), w tym rzeżucha drobnokwiatowa *Cardamine parviflora* oraz skrzyp pstry *Equisetum variegatum* ze statusem "zagrożony" (kategoria "EN"). Dziewięć dalszych taksonów posiada w Wielkopolsce status "narażony" (kat. "VU"): bukwica zwyczajna *Betonica officinalis*, konitrut błotny *Gratiola officinalis*, kropidło piszczalkowate *Oenanthe fistulosa*, orlik pospolity *Aquilegia vulgaris*, rzeżucha niecierpkowa *Cardamine impatiens*, sitniczka szczecinowata *Isolepis setacea*, starzec bagienny *Senecio paludosus*, wolffia bezkorzeniowa *Wolffia arrhiza* oraz zamokrzyca ryżowa *Leersia oryzoides*. Kolejnych pięć gatunków zostało uznanych jako "najmniejszej troski" (kat. "LC"): koniopłoch łąkowy *Silene silaus*, lilia złotogłów *Lilium martagon*, ożanka czosnkowa *Teucrium scordium*, topola czarna *Populus nigra* i wilczomlecz lśniący *Euphorbia lucida*. Przedmiotem ochrony obszaru jest 10 siedlisk przyrodniczych: 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaea*, *Potamogeton*, 3270 Zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodium rubrum* p.p. i *Bidentium* p.p., 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*), 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), 6440 Łąki selernicowe (*Cnidion dubii*), 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion roboretum*), 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe, 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*), 1 gatunek rośliny: starodub łąkowy *Angelica palustris* (= *Ostericum palustre*) oraz 8 gatunków zwierząt: bóbr europejski *Castor fiber*, wydra *Lutra lutra*, bieleń *Asiopus asiopus*, piskorz *Misgurnus fossilis*, koza *Cobitis taenia*, trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*, pachnica dębowa *Osmoderma eremita* (*Osmoderma barnabita*), kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*. Dla przedmiotowego obszaru obowiązuje Zarządzenie Nr 2/13 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 24 lipca 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rogalińska Dolina Warty PLH300012 (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r. poz. 4757).

Obszar Natura 2000 Ostoja Rogalińska PLB300017 położony jest na Nizinie Wielkopolskiej, na południe od Poznania. W części północnej zajmuje powierzchnię Wielkopolskiego Parku Narodowego, położonego na Pojezierzu Wielkopolskim, w krajobrazie polodowcowym, o bardzo zróżnicowanej rzeźbie terenu, na lewym brzegu Warty. Znajduje się tutaj 12 jezior - głównie eutroficznych (m.in. Jezioro Łódzkie, Dymaczewskie, Witobelskie, Góreckie, Rosnowskie), a najwyższym wzniesieniem moreny czołowej (132 m n.p.m.) jest Osowa Góra. Występuje tu część najdłuższego w Polsce ozu Bukowo-Mosińskiego oraz wydmy, rynny i głązy narzutowe. Są tu też łąki trzęślicowe i pełnikowe. Większą część powierzchni ostoi pokrywają drzewostany sosnowe (70%) z domieszką dębu, świerka, brzozy, grabu i lipy. W pobliżu jezior i rzek, na terenach wilgotnych, występują łąki wiązowo-jesionowe; tereny bagienne zajmują lasy z olszą czarną, a zarośla łozowe tworzy wierzba i kruszyna. W okolicy Jez. Wielkomiejskiego znajduje się cenny kompleks łąkowo-torfowiskowy na kredzie jeziornej z roślinnością kalcylfilną. Część południowa obszaru leży w granicach Rogalińskiego Parku Krajobrazowego, na obu brzegach Warty, na terenie Kotliny śremskiej. Obszar zajmuje tu fragment doliny Warty, gdzie rzeka meandrując utworzyła na terasie zalewowej liczne starorzecza. Otaczają je łąki i bagna. W dolinie zachowały się płaty lasów łągowych (w tym zagrożonych w skali kraju łągów wierzbowych i topolowych), a na wyższych terasach kompleksy grądów. Osobliwością jest grupa ponad 1000 dębów o obwodach od 2 do 9,5 m; najstarsze kilkusetletnie (w tym 3 okazy liczące ponad 500 lat każdy - w parku w Rogalinie); 44 drzewa są martwe; występująca tu populacja kozioroga dębosza żerując na dębach niszczy je. Większą część obszaru pokrywają lasy, duży jest też udział gruntów ornych.

W granicach obszaru występuje co najmniej 26 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasie, 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C6) kania czarnej (PCK) i kania rudej, (PCK); nieregularnie gnieździ się batalion (PCK). Gęś zbożowa zimuje w liczbie przekraczającej 1% populacji szlaku wędrówkowego (C3), osiągając liczebność do 8000 osobników. Ostoja Rogalińska jest jedną z najważniejszych w Polsce ostoi rybitwy czarnej i dzięcioła średniego.

Przedmiotem ochrony obszaru jest 6 gatunków ptaków: kania czarna (*Milvus migrant*), kania ruda (*Milvus milvus*), gęś białoczelna (*Anser albifrons*), gęś zbożowa (*Anser fabalis*), rybitwa czarna (*Chlidonias Niger*), dzięcioł średni (*Dendrocopos medius*).

Dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Ostoja Rogalińska PLB300017 nie ustanowiono planu zadań ochrony ani planu ochrony.

2.7. Flora i fauna

Większość działek objętych projektem planu jest użytkowana rolniczo, zatem szata roślinna reprezentowana jest w okresie wegetacyjnym przez gatunki roślin uprawnych. Uprawom polowym towarzyszą zbiorowiska roślinności segetalnej, chwastów jedno- lub dwuletnich, rzadziej bylin, pozostające w zależności od rodzaju i pory zabiegów agrotechnicznych. Na działkach zabudowanych występuje roślinność trawiasta, drzewa i krzewy. Dominują żywotniki, świerk pospolity, wierzba biała, gatunki drzew owocowych oraz roślin ozdobnych. Działki nieużytkowane porośnięte są w większości zielenią łąkową taką jak: wiechlina łąkowa, kostrzewa czerwona, kostrzewa łąkowa, kupkówka pospolita, mniszek lekarski, wiechlina zwyczajna, rajgras wyniosły, koniczyna łąkowa, pokrzywa zwyczajna. Ponadto występują zadrzewienia i zakrzewienia. W otoczeniu zbiorników wodnych oraz rowów melioracyjnych występują zadrzewienia olszy czarnej i brzozy brodawkowatej, a także zakrzewienia bzu czarnego. Na skarpach koryt rowów dominują gatunki traw z rodziny wiechlinowatych i turzycowatych oraz pokrzywa zwyczajna.

Na obszarach objętych opracowaniem nie stwierdzono występowania roślin i grzybów chronionych na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409), rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408), gatunków z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunków zagrożonych wyginięciem (np. znajdujące się na krajowej bądź regionalnej czerwonej liście) lub rzadkich. Nie stwierdzono również występowania chronionych siedlisk przyrodniczych.

Fauna zamieszkująca okolice Śremu jest typowa dla nizin środkowopolskich. Duża ilość rzek, jezior, stawów i zalewów sprzyja rozmnażaniu płazów. Można spotkać tu 12 gatunków spośród nich, m.in. rzekotka drzewna, grzebiuszka ziemna, kumak nizinny. Mniej liczne są natomiast gady. Jedynym występującym wężem jest zaskroniec. Jaszczurki reprezentowane są przez padalca, jaszczurkę zwinkę i żyworodną. Najlepiej rozpoznaną gromadą kręgowców pozostają ptaki. Awifaunę lęgową tworzy ok. 150 gatunków. Natomiast liczba wszystkich dotychczas stwierdzonych sięga blisko 200. Ptaki są najłatwiej zauważalną w środowisku grupą zwierząt. Do godnych odnotowania należy występowanie bociana czarnego, kania rudej i czarnej oraz błotniaka stawowego i łąkowego. Z rzadziej spotykanych w kraju i zagrożonych wymienić warto też bąka, bączka, gągoła, wąsatkę czy zielonkę. Odnotowano tutaj też pojedyncze stwierdzenia takich gatunków jak rybitwa białoskrzydła, dzięcioł białoszyi, dzierzba rudogłowa czy puchacz. Niemal co roku w okresie zimy można obserwować w dolinie Warty bielika.⁶

Fauna występująca na obszarach opracowania to głównie ptactwo: wróbel, sroka, gawron, sierpówka, sikora, kos, zięba oraz zwierzyna związana z siedliskami polnymi: mysz, kret, jeż, ryjówka,

⁶ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śrem

lis, sarna. Jeż zachodni, kret, ryjówka (aksamitna i malutka), myszy (zaroślowa i zielna) oraz większość gatunków ptaków wymienione są w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380). Działki zabudowane znajdujące się w granicach opracowania są ogrodzone, co uniemożliwia swobodną migrację zwierząt. Istniejący rów melioracyjny oraz zbiorniki wodne stanowią potencjalne siedlisko płazów takich jak: grzebiuszka ziemna, kumak nizinny, objętych w Polsce ochroną gatunkową.

2.8. Dziedzictwo kulturowe i zabytki

Na terenie objętym projektem planu w obrębie Zbrudzewo występują zewidencjonowane stanowiska archeologiczne ujęte w gminnej ewidencji zabytków, będące terenowymi pozostałościami pradziejowego i historycznego osadnictwa, które podlegają ochronie i opiece konserwatorskiej bez względu na stan zachowania (art. 6 ust. 1 pkt 3a, art. 22 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami).

Budynki zlokalizowane na działkach o nr ewid.: 3/7 i 3/11 w obrębie Grzymysław zostały ujęte w gminnej ewidencji zabytków. Przedmiotowe działki znajdują się w granicach zabytkowego założenia parkowego wpisanego do rejestru zabytków pod nr 50/Wlkp/A, decyzją z dnia 12.03.2001 r. oraz zespołu dworsko – folwarcznego ujętego w gminnej ewidencji zabytków.

2.9. Klimat lokalny

Klimat gminy Śrem, podobnie jak całego Niżu Polskiego, jest wynikiem ścierania się klimatu oceanicznego i kontynentalnego. Według regionalizacji klimatyczno-rolniczej R. Gumińskiego, obszar opracowania planu należy do Dzielnicy środkowej (VII). Zaliczana ona jest do najcieplejszych w obrębie kraju. Jest to jeden z najsuchszych regionów Polski. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi około 550 mm, a w miesiącu najwyższych opadów w ciągu roku (lipcu) wynosi poniżej 80 mm. W latach ciepłych zdarza się średni roczny opad w wysokości 450 – 500 mm. Średnia roczna temperatura wynosi ok. 8°C. Miesiącem najchłodniejszym jest styczeń, gdy średnia temperatura wynosi około –2°C, w miesiącu najcieplejszym (lipiec) średnia temperatura sięga 18°C. Liczba dni mroźnych waha się pomiędzy 30 a 60, a ogólna liczba dni z przymrozkami pomiędzy 100 a 110. Na obszarze pokrywa śnieżna zalega 38 – 60 dni, natomiast okres wegetacyjny trwa ok. 220 dni.

2.10. Jakość powietrza

Do źródeł zanieczyszczeń powietrza występujących na przedmiotowych obszarach należą: instalacje grzewcze budynków, a także pojazdy poruszające się drogami przebiegającymi przez tereny opracowania. Emitowane zanieczyszczenia obejmują takie związki jak: SO₂, NO₂, CO, CO₂ oraz pyły. Monitoring zmian jakości powietrza wraz z oceną poziomu substancji w powietrzu prowadzony jest na przedmiotowym obszarze przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

1. w klasyfikacji podstawowej:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych,
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines, tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy.

2. w klasyfikacji dodatkowej:

- do klasy A1 – brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} – dla fazy II tj. ≤20 µg/m³,
- do klasy C1 – przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM_{2,5} – dla fazy II tj. >20 µg/m³,

- do klasy D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego,
- do klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Dodatkową klasyfikację wprowadzono na potrzeby raportowania do Komisji Europejskiej.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

W roku 2024 Główny Inspektorat Ochrony Środowiska opublikował „Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2023”. Oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do obszaru strefy. Przedmiotowy raport prezentuje finalne wyniki oceny za rok 2023, uwzględniające podział Polski na strefy określony w załączniku do ustawy – Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z ww. ustawą gmina Śrem należy do strefy wielkopolskiej. Na podstawie oceny poziomu poszczególnych substancji dokonano klasyfikacji stref, w których są dotrzymane lub przekraczane przewidziane prawem poziomy dopuszczalne lub docelowe oraz poziomy celów długoterminowych. Każdej strefie, dla każdego zanieczyszczenia przypisano właściwy symbol klasy.

W efekcie oceny przeprowadzonej pod kątem ochrony roślin, w zakresie dwutlenku siarki, tlenków azotu oraz ozonu strefę wielkopolską zaliczono do klasy A (Ryc. 5.). W dodatkowej klasyfikacji w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego strefie przypisano klasę D2.

Ryc. 5. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
PL3003	strefa wielkopolska	A	A	A

¹⁾ Dla ozonu - poziom celu długoterminowego - strefa wielkopolska uzyskała klasę D2.

Źródło: <https://powietrze.gios.gov.pl>

Pod kątem ochrony zdrowia dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego ozonu, kadmu, arsenu i niklu strefę wielkopolską zaliczono do klasy A. Dokonując oceny stref dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} dla poziomu dopuszczalnego II fazy strefa wielkopolska uzyskała klasę A1. W strefie wielkopolskiej stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu – strefę zaliczono do klasy C. W ramach oceny wykonano również dodatkową klasyfikację zaliczając strefę wielkopolską:

- w przypadku ozonu w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego - do klasy D2,
- w przypadku pyłu PM_{2,5} poziomu dopuszczalnego I fazy - do klasy A (Ryc. 6.).

Ryc. 6. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ²⁾
PL3001	aglomeracja poznańska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
PL3002	miasto Kalisz	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1
PL3003	strefa wielkopolska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefy strefa aglomeracja poznańska, miasto Kalisz i strefa wielkopolska uzyskały klasę A.

Źródło: <https://powietrze.gios.gov.pl>

Na podstawie klasyfikacji stref województwa wielkopolskiego za rok 2023 stwierdzono potrzebę realizacji działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi dla jednej strefy województwa, tj. strefy wielkopolskiej – strefę zakwalifikowano do klasy C ze względu na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀. Podobnie jak w latach poprzednich, wysokie wartości stężeń tego zanieczyszczenia rejestrowano w okresach grzewczych (styczeń – marzec, październik – grudzień). Przekroczenie poziomu docelowego B(a)P zarejestrowały w 2023 r. jedynie 3 stacje pomiarowe w województwie, jednakże szacuje się, że problem ten dotyczy większej liczby gmin województwa wielkopolskiego. Jako główną przyczynę przekroczeń wskazuje się tzw. niską emisję pochodzącą z indywidualnego ogrzewania budynków. W ostatnim dziesięcioleciu można zauważyć stopniową poprawę jakości powietrza pod względem poziomu zanieczyszczenia pyłem. Jednakże wysokie dobowe stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ rejestrowane w sezonie grzewczym pozostają istotnym problemem. Nadal na tle województwa wyróżniają się miejscowości, w których przeważa indywidualne ogrzewanie budynków paliwem stałym. Na ich obszarach rejestruje się największą liczbę dni z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego dla stężeń 24-godzinnych.

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza konieczność wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza. Uchwałą Nr XXI/391/20 z dnia 13 lipca 2020 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjął Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r. poz. 5954).

2.11. Klimat akustyczny

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112), dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu wyrażone są:

- wskaźnikami L_{AeqD} - równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz L_{AeqN} - równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰), które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby,
- wskaźnikami L_{DWN} - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6⁰⁰ do godz. 18⁰⁰), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18⁰⁰ do godz. 22⁰⁰) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰) oraz L_N - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22⁰⁰ do godz. 6⁰⁰), które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Dopuszczalne wartości poziomu hałasu w środowisku dla poszczególnych rodzajów terenów regulują przepisy ww. rozporządzenia Ministra Środowiska. Ich wartości zaprezentowano poniżej (Tabela 4.). Spełnienie wymogów określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska nie gwarantuje stworzenia mieszkańcom warunków, w których nie występuje uciążliwe oddziaływanie hałasu. Przyjęte standardy podyktowane są realnymi możliwościami ograniczania hałasów.

Tabela 4. Dopuszczalne wartości poziomu hałasu w środowisku

Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB						Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB					
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu		Linie energetyczne		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu		Linie energetyczne	
	LAeqD	LAeqN	LAeqD	LAeqN	LAeqD	LAeqN	LDWN	LN	LDWN	LN	LDWN	LN
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	61	56	50	40	50	45	64	59	50	40	50	45
Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	61	56	50	40	45	40	64	59	50	40	45	40
Tereny domów opieki społecznej	61	56	50	40	45	40	64	59	50	40	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego	65	56	55	45	50	45	68	59	55	45	50	45
Tereny mieszkaniowo-usługowe												
Tereny zabudowy zagrodowej												

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Ze względu na powszechność występowania, zasięg oddziaływania oraz liczbę narażonej ludności, podstawowym źródłem uciążliwości akustycznych dla środowiska są hałasy komunikacyjne. Klimat akustyczny na obszarach objętych projektem planu w obrębach: Zbrudzewo i Nochowo kształtowany jest przede wszystkim przez ruch komunikacyjny, odbywający się odpowiednio: drogą wojewódzką nr 434 i drogą wojewódzką nr 432. W 2020 roku na drogach wojewódzkich przeprowadzony został Generalny Pomiar Ruchu, w tym na ww. drogach wojewódzkich. Wyniki prezentujące średni dobowy ruch na odcinku drogi wojewódzkiej nr 434 oraz na odcinku drogi wojewódzkiej nr 432, w sąsiedztwie których położone są obszary objęte opracowaniem, przedstawiono w poniższej tabeli (Tabela 5.).

Tabela 5. Średni dobowy ruch na drodze wojewódzkiej nr 434 oraz na drodze wojewódzkiej nr 432 w 2020 roku

Nr drogi	Nazwa odcinka	Ilość pojazdów ogółem	Ilość samochodów ciężarowych
DW432	JERKA /DW308/ - ŚREM	6 142	312 (5,1%)
DW434	KÓRNIK - ŚREM /UL. ŚREDZKA (DW432)/	12 308	1 063 (8,6%)

Źródło: <https://www.wzdw.pl>

W roku 2020 na zlecenie Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Poznaniu wykonane zostały mapy akustyczne obszarów położonych w otoczeniu odcinków dróg wojewódzkich, po których przejeżdża ponad 3 mln pojazdów rocznie, m.in. dla drogi wojewódzkiej nr 343. Według mapy imisyjnej dla wskaźnika L_{DWN} wschodnia część terenu położonego w obrębie Zbrudzewo narażona jest na poziom dźwięku o wartościach w przedziale <50,0 dB – 74,9 dB, natomiast według mapy imisyjnej dla wskaźnika L_N , - na poziom dźwięku o wartościach w przedziale <50 dB – 64,9 dB. Przedmiotowy obszar nie należy do terenów chronionych akustycznie.

Na drodze wojewódzkiej nr 432 na odcinku Jerka /DW308/ - Śrem odbywa się głównie ruch lokalny, w którym udział pojazdów ciężarowych jest niewielki, a natężenie hałasu generowanego przez samochody cechuje się zmiennością w ciągu doby – większe w porze dziennej oraz znacząco mniejsze w porze nocnej. Biorąc pod uwagę wyniki pomiarów hałasu komunikacyjnego wykonanych dla dróg o podobnym natężeniu ruchu, ocenia się, że na terenach zlokalizowanych w obrębie Nochowo, sąsiadujących z przedmiotową drogą, nie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. W otoczeniu pozostałych obszarów objętych projektem planu nie występują znaczące źródła hałasu.

3. Informacja o zawartości i głównych celach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

3.1. Cel opracowania projektu planu

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zadaniem miejscowego planu jest ustalenie przeznaczenia terenów, sposób ich zagospodarowania i zabudowy, z uwzględnieniem ładu przestrzennego oraz dostosowaniem struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przyrodniczych i przestrzennych tego terenu oraz otoczenia.

Dla przedmiotowych obszarów obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w: Grzymysławiu, Nochowie, Szymanowie i Zbrudzewie, zatwierdzony uchwałą Nr 95/IX/2019 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 12 września 2019 r.

Zasadniczym celem opracowania projektu planu jest dokonanie zmian wynikających m.in. ze złożonych wniosków, w tym modyfikacji wybranych ustaleń obowiązującego planu, to jest:

- dopuszczenie lokalizacji wolno stojącego garażu o powierzchni zabudowy do 120 m² na terenie 2MN położonym w obrębie Szymanowo,
- zmiana przeznaczenia terenu zieleni urządzonej na teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na działkach nr ewid. 3/11 i 3/7, obręb Grzymysław,
- dopuszczenie lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii wytwarzających energię elektryczną z energii promieniowania słonecznego o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 2000 kW wraz z obiektami towarzyszącymi związanymi z ich funkcjonowaniem w obrębie Zbrudzewo.

3.2. Ustalenia projektu planu

Zgodnie z ustaleniami projektu planu w uchwale Nr 95/IX/2019 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 12 września 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w: Grzymysławiu, Nochowie, Szymanowie i Zbrudzewie, wprowadza się zmiany w zakresie zapisów dotyczących ochrony konserwatorskiej, przeznaczenia terenów oraz zasad kształtowania zabudowy i wskaźników zagospodarowania terenu. Przewiduje się zmianę przeznaczenia części działek o nr ewid. 3/7, 3/11 obręb Grzymysław z terenu zieleni urządzonej na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, ustala się możliwość lokalizacji na działce budowlanej jednego wolno stojącego budynku gospodarczego albo garażu o powierzchni zabudowy do 120,0 m² na terenie 2MN oraz ustala się możliwość lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii wytwarzających energię elektryczną z energii promieniowania słonecznego o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 2000 kW wraz z obiektami towarzyszącymi związanymi z ich funkcjonowaniem.

Dla przedmiotowych obszarów niezmienione pozostają zapisy obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, zgodnie z którymi ustala się:

- zagospodarowanie odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi;
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zaopatrzenie w ciepło z zastosowaniem technologii i paliw niskoemisyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, po zagospodarowaniu terenów:
 - a) 1MN, 2MN i 3MN jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - b) MN/U jak dla terenów mieszkaniowo – usługowych;
- zachowanie istniejącej alei drzew zlokalizowanej wzdłuż drogi KDZ z dopuszczeniem wycinki drzew w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego, zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.3. Powiązania z innymi dokumentami

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustalenia planu w zakresie tekstowym i graficznym nie mogą naruszać ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, który to dokument określa politykę przestrzenną gminy, w tym zasady zagospodarowania przestrzennego jej poszczególnych części. Plan miejscowy uchwała Rada Miejska, po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń Studium.

W obowiązującym dokumencie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śrem, zatwierdzonym uchwałą Nr 495/XLIII/2023 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 23 marca 2023 r., obszary opracowania zawierają w swych granicach:

- 1) w Grzymysławiu:
 - teren N_MR – teren wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej, w ramach którego dopuszcza się lokalizację zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej/mieszkaniowo-usługowej: wolnostojącej, bliźniaczej, szeregowej, zabudowy usługowej – usługi lokalne,
 - tereny łąk, pastwisk i wód powierzchniowych śródlądowych;
- 2) w Szymanowie:
 - teren E_M4 – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w ramach którego dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, bliźniaczej, szeregowej;
- 3) w Zbrudzewie:
 - teren G_P2 – teren zabudowy produkcyjno-usługowej, w ramach którego dopuszcza się lokalizację zabudowy: produkcyjnej, produkcyjno-usługowej, usługowej, dopuszcza się usługi lokalne i ponadlokalne, przy czym handel o powierzchni sprzedaży nie większej niż 2000 m².

Dopuszczenie lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie zabudowy produkcyjno-usługowej w Zbrudzewie jest możliwe niezależnie od treści obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a w procedurze uchwalania planu wyłączony został obowiązek stwierdzenia przez radę gminy, że plan nie narusza ustaleń studium. Zgodnie z art. 67 ust. 3 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688), od dnia wejścia w życie nowelizacji, przepisy art. 15 ust. 1 i art. 20 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stosuje się w brzmieniu dotychczasowym do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy, z wyłączeniem obowiązków sporządzenia przez burmistrza projektu planu miejscowego zgodnie z zapisami studium gminy oraz stwierdzenia przez radę gminy, że plan miejscowy nie narusza ustaleń

studium – w zakresie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii i ich stref ochronnych.

Biorąc pod uwagę ustalenia projektu planu, jego uchwalenie będzie stanowiło realizację polityki przestrzennej gminy wyrażonej w Studium.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego

Zapisy projektu planu wykazują powiązanie z ustaleniami Uchwały Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania” (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2019 r., poz. 4021), w której zawarto kierunki polityki przestrzennej na szczeblu województwa. W projekcie planu uwzględniono obszary i obiekty o znaczeniu ponadlokalnym, występujące na przedmiotowym terenie oraz w jego sąsiedztwie, tj. gazociąg wysokiego ciśnienia DN 500 relacji Śrem – Poznań oraz Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 150 Pradolina Warszawa – Berlin, poprzez ustalenie uwzględnienia ograniczeń wynikających z lokalizacji urządzeń infrastruktury technicznej, w szczególności sieci gazowej wysokiego ciśnienia DN 500 wraz ze strefą kontrolowaną o szerokości 76,0 m, a także ustalenie uwzględnienia warunków i ograniczeń, wynikających z lokalizacji terenów: U/KS, 1P/U, 2P/U, 3P/U, 4KDW, 5KDW, KDZ w granicach głównego zbiornika wód podziemnych nr 150 Pradolina Warszawa – Berlin.

Audyt krajobrazowy województwa wielkopolskiego

Zgodnie z wynikami Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego, zatwierdzonego uchwałą Nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2023 r., tereny objęte opracowaniem nie znajdują się w krajobrazie priorytetowym i w krajobrazach w obrębie obszarów prawnie chronionych.

3.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

W przypadku braku realizacji ustaleń analizowanego projektu planu, przekształcenia środowiska przyrodniczego na przedmiotowych terenach będą następować na skutek realizacji ustaleń obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w: Grzymstawiu, Nochowie, Szymanowie i Zbrudzewie, zatwierdzonego uchwałą Nr 95/IX/2019 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 12 września 2019 r. Zgodnie z aktualnym dokumentem planistycznym obszary objęte opracowaniem przeznaczone są pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej, teren zabudowy usługowej i obsługi komunikacji, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, teren zieleni urządzonej, tereny zieleni, tereny dróg wewnętrznych, teren drogi publicznej zbiorczej oraz teren drogi publicznej głównej. W wyniku realizacji ustaleń obowiązującego planu miejscowego wystąpić mogą przede wszystkim przekształcenia powierzchni ziemi i krajobrazu, w związku z posadowieniem budynków i obiektów im towarzyszących oraz realizacją dróg. Zmianie mogą ulec również warunki odpływu wód opadowych spowodowane utwardzeniem terenu. W związku z funkcjonowaniem zabudowy, zarówno istniejącej, jak i mogącej potencjalnie powstać, występować będzie emisja zanieczyszczeń do powietrza w związku ze spalaniem paliw wykorzystywanych do ogrzewania budynków, emisja spalin z samochodów użytkowników terenu, jak również emisja hałasu komunikacyjnego.

W przypadku dalszego użytkowania rolniczego części obszarów opracowania może dochodzić do zmian w środowisku związanych z degradacją powierzchni ziemi oraz spływem zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego do wód podziemnych. Brak realizacji zabudowy przyczyni się do zachowania istniejących miejsc bytowania zwierząt. Dalsze rolnicze użytkowanie terenu nie spowoduje oddziaływania na krajobraz, powietrze, ani klimat.

4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu

Ochrona środowiska związana jest z różnymi rodzajami ludzkiej aktywności i skupia się na takich zagadnieniach jak zanieczyszczenie powietrza, wód i gleb, gospodarce odpadami oraz takich zjawiskach jak utrata różnorodności biologicznej, wprowadzanie gatunków inwazyjnych czy genetycznie modyfikowanych.

Do głównych problemów z zakresu ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu należy:

- degradacja powierzchni ziemi spowodowana rolniczym użytkowaniem,
- wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza (emisje z indywidualnych systemów grzewczych, z ciągów komunikacyjnych), a w konsekwencji przekroczenie wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego, wymagające prowadzenia działań na rzecz utrzymania jakości lub poprawy warunków aerasanitarnych,
- osiągnięcie celów środowiskowych określonych dla JCW, w granicach których znajdują się przedmiotowe obszary,
- utrzymanie dobrej jakości wód podziemnych, z uwagi na położenie obszaru w zasięgu występowania GZWP nr 150 Pradolina Warszawa – Berlin.

Na przedmiotowych terenach nie występują problemy ochrony środowiska dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby ich uwzględniania w projekcie planu

Do dokumentów rangi międzynarodowej ujmujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu miejscowego należą ratyfikowane przez Polskę konwencje międzynarodowe:

- Konwencja Genewska (1979) w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości mająca na celu ochronę człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniem powietrza oraz dążenie do ograniczenia i stopniowego zmniejszania i zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza, łącznie z transgranicznym zanieczyszczaniem powietrza na dalekie odległości,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Rio de Janeiro, 1992), której głównym celem jest zapobieganie dalszym zmianom klimatu globalnego, ze szczególnym uwzględnieniem długoterminowego jego ocieplania na skutek wzrostu stężenia gazów cieplarnianych w atmosferze oraz Protokół z Kioto (1998) stanowiący uzupełnienie Konwencji klimatycznej,
- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 78 poz. 706), której podstawowym celem jest ochrona prawa każdej osoby do życia w środowisku odpowiednim dla jej zdrowia. Dla osiągnięcia celu w Konwencji określono działania w trzech obszarach dotyczących: zapewnienia społeczeństwu przez władze publiczne dostępu do informacji dotyczących środowiska, ułatwienia udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji mających wpływ na środowisko, rozszerzenia warunków dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska,
- Europejska Konwencja Krajobrazowa sporządzona we Florencji w 2000 roku ma na celu ochronę różnorodności krajobrazów europejskich, zarówno naturalnych, jak i kulturowych, a także racjonalne zagospodarowanie i planowanie krajobrazu,
- Europejska Konwencja o ochronie dziedzictwa archeologicznego sporządzona w La Valetta dnia 16 stycznia 1992 r., zwana Konwencją Maltańską, której celem jest ochrona dziedzictwa

archeologicznego jako źródła zbiorowej pamięci europejskiej i jako instrumentu dla badań historycznych i naukowych.

Akcesja Polski do Unii Europejskiej nałożyła na Polskę nowe obowiązki, wynikające z konieczności dostosowania prawa polskiego do regulacji unijnych. Ochrona środowiska wraz z Traktatem z Maastricht (1991) włączona została przez Wspólnoty Europejskie do spisu ich stałych zadań, dla których określono cele działań zapobiegawczych i regulujących. Obecnie prawo Unii Europejskiej regulujące ochronę środowiska liczy sobie kilkaset aktów prawnych, obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia. Do priorytetów Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska zaliczyć należy m.in. przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie, a także lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych.

Do dokumentów ustanowionych na szczeblu wspólnotowym, formułujących cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu, zaliczyć można:

- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, której celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko,
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, której celem jest ustalenie ram dla ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych oraz wód podziemnych,
- Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu, która ustanawia szczególne środki, określone w art. 17 ust. 1 i 2 dyrektywy 2000/60/WE, w celu zapobiegania i ochrony przed zanieczyszczeniem wód podziemnych,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy, która ma na celu m.in. utrzymanie jakości powietrza, tam gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawę w pozostałych przypadkach.

Projekt planu respektuje zasady ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym, poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów określających zasady ochrony środowiska i przyrody.

Nawiązując do ustanowionego w Konwencji Genewskiej i Dyrektywie UE z dnia 21 maja 2008 r. celu ochrony człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniem powietrza, w odniesieniu do obszarów objętych opracowaniem niezmiennie pozostają ustalenia obowiązującego miejscowego planu, zgodnie z którymi ustala się zaopatrzenie w ciepło z zastosowaniem technologii i paliw niskoemisyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi, tj. ustaleniami uchwały Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

W myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98), której celem jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu oraz organizowanie współpracy europejskiej w tym zakresie, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej, krajobraz jest ważnym elementem życia ludzi zamieszkujących w miastach i na wsiach, na obszarach zdegradowanych, pospolitych, jak również odznaczających się wyjątkowym pięknem. Ustalenia Konwencji wskazują na konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów

społecznych, gospodarczych i środowiskowych. W celu realizacji zapisów Konwencji podejmuje się działania zmierzające m.in. do: prawnego uznania krajobrazów jako istotnego komponentu otoczenia ludzi, ustanowienia procedur udziału społeczeństwa w procesach planowania i zarządzania krajobrazem, a także uwzględniania kwestii krajobrazowych we wszelkich działaniach związanych z zarządzaniem przestrzenią.

Respektując zapisy Konwencji Krajobrazowej w projekcie planu zawarto ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego. W projektowanym dokumencie za pomocą nieprzekraczalnych linii zabudowy wskazuje się obszary, w granicach których możliwe jest sytuowanie budynków. Ponadto określa się maksymalne wielkości poszczególnych parametrów budynków, w tym wysokość i geometrię dachu budynków. Ustala się również zasady lokalizacji ogrodzeń oraz kolorystykę pokryć dachowych, w celu ograniczenia możliwości realizacji obiektów wpływających ujemnie na krajobraz.

W odniesieniu do ustanowionego w Konwencji Maltańskiej celu ochrony dziedzictwa archeologicznego na obszarach objętych opracowaniem niezmienione pozostają ustalenia obowiązującego miejscowego planu, zgodnie z którymi dopuszcza się zgodną z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków, działalność inwestycyjną w obrębie wskazanych na rysunku planu stref ochrony konserwatorskiej zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych, zlokalizowanych na terenach: 2P/U i KDZ.

Cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym zostały przeniesione do krajowych i lokalnych dokumentów i na ich podstawie są realizowane. Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Polityka ochrony środowiska jest prowadzona również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Istotne z punktu widzenia opracowywanego dokumentu są takie opracowania jak: Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry oraz Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej.

Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030)

W systemie dokumentów strategicznych PEP2030 stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. W związku z powyższym, cel główny PEP2030, tj. Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, został przeniesiony wprost ze Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Cele szczegółowe PEP2030 zostały określone w odpowiedzi na zidentyfikowane w diagnozie najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający zharmonizowanie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Kierunki interwencji obejmują wszystkie obszary tematyczne polityki ochrony środowiska. Stanowią wiązki działań i projektów strategicznych przyczyniających się do realizacji celów szczegółowych PEP2030:

1. Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:
 - Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód;
 - Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania;
 - Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb;
 - Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej.

2. Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:
 - Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu;
 - Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
 - Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym;
 - Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa;
 - Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT.
3. Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych:
 - Przeciwdziałanie zmianom klimatu;
 - Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

W odniesieniu do wyżej wymienionych celów PEP2030 w projekcie planu ustalono:

- w celu zmniejszenia oddziaływania źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza - zaopatrzenie w ciepło z zastosowaniem technologii i paliw niskoemisyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi;
- w celu ochrony powierzchni ziemi - maksymalną powierzchnię zabudowy działek budowlanych oraz minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w granicach działek budowlanych,
- w celu przeciwdziałania zagrożeniom środowiska - uwzględnienie ograniczeń wynikających z lokalizacji urządzeń infrastruktury technicznej, w szczególności sieci gazowej wysokiego ciśnienia DN 500 wraz ze strefą kontrolowaną o szerokości 76,0 m na terenach: 2P/U, 3P/U, 4KDW i KDZ.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Istotnym dokumentem na poziomie krajowym, dotyczącym ochrony wód jest Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r., w którym zapisano cele środowiskowe dla poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) i podziemnych (JCWPd). W trakcie wyznaczania celów środowiskowych dla wód powierzchniowych na IV cykl planistyczny (2022–2027) bazowano na procedurze przyjętej w cyklu poprzednim 2016–2021 (aPGW). Analogicznie, cele środowiskowe ustalono w odniesieniu do wymagań dla stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Podczas oceny stanu wód i wyznaczania celów środowiskowych wykorzystano najnowsze dane i opracowania, w tym nowe metodyki określania stanu elementów biologicznych i hydromorfologicznych, aktualizację wyznaczania SZCW i SCW, oraz zweryfikowaną typologię wód. Obszary opracowania projektu planu położone są w granicach następujących jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) na obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Warty:

- naturalnej JCWP rzecznych Pysząca (RW600010185549) – działki w obrębach: Grzymysław i Nochowo,
- silnie zmienionej JCWP rzecznych Kanał Szymanowo-Grzybno (RW600010185589) – działki w obrębie Szymanowo,
- silnie zmienionej JCWP rzecznych Warta od Lutyni do Młyniska (RW600012185551) – część działek w obrębie Zbrudzewo,
- silnie zmienionej JCWP rzecznych Warta od Młyniska do Kopli (RW600012185573) – część działek w obrębie Zbrudzewo,
- silnie zmienionej JCWP jeziornych Grzymisławskie (LW10105) – działki w obrębach: Grzymysław i Nochowo.

Cele środowiskowe określone dla ww. JCWP w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przedstawiono w poniższej tabeli (Tabela 6.).

Tabela 6. Cele środowiskowe dla JCWP na obszarze dorzecza Odry

Nazwa i kod JCWP	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
	stan/potencjał ekologiczny	stan chemiczny	
JCWP rzecznych			
Pysząca (RW600010185549)	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	niezagrożona
Kanał Szymanowo-Grzybno (RW600010185589)	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	dobry stan chemiczny	zagrożona
Warta od Lutyni do Młyniska (RW600012185551)	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Warta w obrębie JCWP (dla jesiotra); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Warta w obrębie JCWP (dla troci wędrownej oraz węgorza europejskiego)	dobry stan chemiczny	zagrożona
Warta od Młyniska do Kopli (RW60001218573)	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Warta w obrębie JCWP (dla jesiotra); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Warta w obrębie JCWP (dla troci wędrownej oraz węgorza europejskiego)	dobry stan chemiczny	niezagrożona
JCWP jeziornych			
Grzymisławskie (LW10105)	dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona

Źródło: karty.apgw.gov.pl

Osiągnięcie celów środowiskowych dla JCWP Kanał Szymanowo-Grzybno (RW600010185589) jest zagrożone. Zastosowano odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot azotanowy, OWO, BZT5, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; MIR. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań). Ustalono termin osiągnięcia celu środowiskowego do 2027 r.

Osiągnięcie celów środowiskowych dla JCWP Warta od Lutyni do Młyniska (RW600012185551) jest zagrożone. Zastosowano odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych, które jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot azotanowy, BZT5; IFPL. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań). Ustalono termin osiągnięcia celu środowiskowego do 2027 r.

Osiągnięcie celów środowiskowych dla JCWP Grzymisławskie (LW10105) jest zagrożone. Zastosowano odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: PMPL, Bromowane difenyletery (b), Azot ogólny, przewodność, przezroczystość; heptachlor (b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań). Ustalono termin osiągnięcia celu środowiskowego dla: PMPL; Bromowane difenyletery (b), - do 2027 r.; Azot ogólny, przewodność, przezroczystość - po 2027 r.; substancje priorytetowe wprowadzone dyrektywą 2013/39/UE - do 2039 r.

Osiągnięcie celów środowiskowych dla JCWP Pysząca (RW600010185549) i JCWP Warta od Młyniska do Kopli (RW60001218573) nie jest zagrożone.

Podstawowym celem środowiskowym dla JCWPd jest utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu, definiowanego w art. 2 Ramowej Dyrektywy Wodnej jako stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony jako co najmniej „dobry”. Ogólny stan JCWPd określany jest zatem na podstawie oceny stanu ilościowego oraz oceny stanu chemicznego JCWPd, przy czym o ogólnej ocenie stanu decyduje gorszy wynik.

Obszary opracowania zlokalizowane są w granicach JCWPd nr 60 (GW600060) i JCWPd nr 61 (GW600061). Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, celem środowiskowym dla JCWPd nr 60 (GW600060) i JCWPd nr 61 (GW600061) w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny, natomiast celem środowiskowym w zakresie stanu ilościowego jest dobry stan ilościowy. Osiągnięcie celów środowiskowych dla JCWPd nr 60 jest zagrożone, natomiast osiągnięcie celów środowiskowych dla JCWPd nr 61 nie jest zagrożone.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu na przedmiotowym obszarze nie przewiduje się realizacji inwestycji mogących znacząco negatywnie wpłynąć na stan ilościowy i jakościowy JCW. W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania wynikającego ze wzrostu powierzchni utwardzonych w projekcie planu ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, co pozwoli na przenikanie wód opadowych i roztopowych w głąb profilu glebowego i zasilanie wód podziemnych. Mając na uwadze powyższe zakłada się, że wprowadzone w projekcie planu ustalenia nie przyczynią się do pogorszenia jakości wód na omawianym terenie i nie spowodują nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej

Projekt planu uwzględnia działania naprawcze zawarte w Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej, przyjętym Uchwałą Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r., poz. 5954). Do działań naprawczych zawartych w „Programie” należą:

- 1) Ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego w komunalnym zasobie mieszkaniowym i budynkach użyteczności publicznej w gminach strefy wielkopolskiej.
- 2) Zachęty finansowe na modernizację budynków mieszkalnych oraz na wymianę kotłów, pieców i palenisk w gminach strefy wielkopolskiej.
- 3) Inwentaryzacja źródeł ogrzewania indywidualnego na terenie gmin.
- 4) Kontrola realizacji uchwały ograniczającej stosowanie paliw stałych.
- 5) Termomodernizacja budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej.
- 6) Obniżenie emisji komunikacyjnej poprzez regularne utrzymywanie czystości ulic oraz zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści w gminach miejskich i miastach w gminach miejsko-wiejskich.
- 7) Ochrona i zwiększanie udziału zieleni w przestrzeni gmin miejskich strefy wielkopolskiej.
- 8) Edukacja ekologiczna.
- 9) Zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego.

Za realizację działania nr 9 odpowiedzialny jest organ uchwałodawczy gminy. Działanie polega na umieszczaniu odpowiednich zapisów, umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz B(a)P, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w zakresie:

- układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta;
- wprowadzania zieleni izolacyjnej, w tym zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu;
- zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych;
- kształtowania zabudowy w sposób umożliwiający swobodny przepływ mas powietrza;
- stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej towarzyszącej zabudowie;
- tworzenia publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków, skwerów;
- uwzględniania rozbudowy i kształtowania sieci ulic obwodowych powodujących eliminację lub ograniczenie ruchu tranzytowego, oraz umożliwiających uspokojenie ruchu, tworzenia stref ruchu pieszego i uspokojonego w szczególności w centrach miast;
- wdrażania rozwiązań systemowych dedykowanych rozwojowi ruchu rowerowego i pieszego.

Nawiązując do ww. działań naprawczych, w odniesieniu do obszarów objętych opracowaniem niezmienione pozostają ustalenia obowiązującego miejscowego planu, zgodnie z którymi ustala się zaopatrzenie w ciepło z zastosowaniem technologii i paliw niskoemisyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi, tj. ustaleniami uchwały Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Ponadto wyznacza się tereny zieleni. Roślinność, zwłaszcza wysoka, będzie miała duże znaczenie przy oczyszczaniu powietrza z pyłów i kurzu. Realizacja powyższych zapisów projektu planu przyczyni się do ograniczenia ewentualnego niekorzystnego oddziaływania powodowanego emisją substancji do powietrza.

6. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Oddziaływanie skutków realizacji ustaleń projektu planu w zakresie terenów inwestycyjnych na powierzchnię ziemi będzie miało charakter długoterminowy i związane będzie z realizacją zabudowy oraz terenów komunikacji, a także pracami budowlano-montażowymi paneli fotowoltaicznych na terenie 3P/U. Lokalizacja budynków i utwardzenie gruntu wokół nich spowoduje usunięcie wierzchniej warstwy gleby oraz uszczelnienie fragmentów powierzchni biologicznie czynnej w granicach dotychczas niezainwestowanych terenów. Podobnie budowa dróg będzie wymagała zajęcia powierzchniowego terenu i uszczelnienia go zgodnie z technologią budowy obiektów komunikacyjnych. Co więcej istnieje możliwość wystąpienia zmian w ukształtowaniu terenu,

obejmujących między innymi wykonanie wykopów, nasypów i wyrównania powierzchni ziemi. Zmiany w ukształtowaniu terenu oraz strukturze gruntu wystąpią również w przypadku realizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Na skutek ich przeprowadzenia mogą nastąpić zmiany we właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża, jak również przekształcenie powierzchni ziemi o charakterze lokalnym i krótkoterminowym, związane z wykonaniem wykopów.

W celu zminimalizowania negatywnego wpływu planowanych inwestycji na środowisko w projekcie planu ustalono maksymalną powierzchnię zabudowy działek budowlanych, jak również minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Ponadto wyznacza się tereny zieleni oraz teren zieleni urządzonej. Dzięki wyżej wymienionym zapisom projektu planu, część powierzchni obszarów objętych opracowaniem pozostanie czynna przyrodniczo, gdyż będzie stanowiła tereny nieutwardzone i zagospodarowane zielenią.

Realizacja dopuszczonych w projekcie planu przedsięwzięć będzie wiązała się z wykonaniem robót ziemnych. Wobec powyższego zaleca się zagospodarowanie nadmiaru mas ziemnych pozyskanych podczas prac w obrębie terenu lub usuwanie ich zgodnie z przepisami odrębnymi, tj. ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz przepisami wykonawczymi do tych ustaw. W przypadku zanieczyszczenia gleby lub ziemi konieczne będzie przeprowadzenie rekultywacji, zgodnie z przepisami odrębnymi, tj. ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie.

Potencjalnym zagrożeniem dla powierzchni ziemi będzie ewentualne, niewłaściwe gromadzenie odpadów stałych w obrębie działek, do czasu ich odbioru i wywiezienia do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych lub na składowisko. Na etapie funkcjonowania inwestycji odpady należy gromadzić w sposób selektywny w miejscach do tego przeznaczonych na terenie działki budowlanej. Dalsze ich zagospodarowanie nastąpi zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Śrem oraz zgodnie z przepisami odrębnymi, tj. ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, których ustalenia mają na celu zapewnienie ochrony powierzchni ziemi przed skażeniem.

6.2. Oddziaływanie na krajobraz

Przewiduje się, że w granicach projektowanych terenów inwestycyjnych nastąpi trwałe przekształcenie krajobrazu związane z lokalizacją obiektów budowlanych. Należy jednak zaznaczyć, że w projekcie planu formę i gabaryty nowych budynków określono w nawiązaniu do zabudowy istniejącej na przedmiotowych obszarach oraz w ich sąsiedztwie, z tego względu nie będą one dominować w krajobrazie. Odbiór wizualny poszczególnych fragmentów omawianej przestrzeni będzie miał charakter subiektywny i będzie zależny od zastosowanych form architektonicznych. Na terenie 3P/U przewiduje się realizację instalacji odnawialnych źródeł energii wytwarzających energię elektryczną z energii promieniowania słonecznego o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 2000 kW wraz z obiektami towarzyszącymi związanymi z ich funkcjonowaniem. Lokalizacja zespołu paneli fotowoltaicznych wraz z budowlami i obiektami infrastruktury technicznej związanymi z wytwarzaniem i magazynowaniem energii lub przyłączaniem instalacji do sieci elektroenergetycznej, w szczególności liniami elektroenergetycznymi, stacjami transformatorowymi, magazynami energii i kontenerami technicznymi, spowoduje przekształcenie obecnego krajobrazu pól uprawnych. W celu zminimalizowania negatywnego oddziaływania na krajobraz zaleca się zastosowanie powłoki antyrefleksyjnej na panelach fotowoltaicznych, aby ograniczyć możliwość odbicia światła i oślepiania ludzi lub ptaków, a także zastosowanie neutralnych kolorów dla obiektów kubaturowych oraz realizację linii elektroenergetycznych jako podziemnych.

Projekt planu formułując parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu zapewnia ochronę i właściwe kształtowanie krajobrazu, tym samym przyczynia się do realizacji zapisów Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. W celu zminimalizowania negatywnego wpływu planowanych inwestycji na krajobraz, w projekcie planu za pomocą nieprzekraczalnych linii zabudowy wskazuje obszary, w granicach których możliwe jest sytuowanie budynków. Ponadto określa się

maksymalne wielkości poszczególnych parametrów budynków, w tym wysokość i geometrię dachu budynków. Ustala się również zasady lokalizacji ogrodzeń oraz kolorystykę pokryć dachowych, w celu ograniczenia możliwości realizacji obiektów wpływających ujemnie na krajobraz.

Istotnym elementem kompozycji urbanistycznej wpływającym na charakter i wygląd danej przestrzeni jest zieleń. W projekcie planu ustala się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych oraz wyznacza się tereny zieleni i teren zieleni urządzonej. Prognozuje się, że wprowadzenie nasadzeń roślinności, w tym zieleni towarzyszącej zabudowie i terenom komunikacji, pozwoli na zwiększenie atrakcyjności krajobrazu oraz wpłynie pozytywnie na estetykę nowo zainwestowanych terenów.

6.3. Oddziaływanie na powietrze

Na etapie realizacji dopuszczonych w projekcie planu inwestycji wpływ na stan czystości powietrza będzie miała emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, o charakterze niezorganizowanym, związana z robotami budowlanymi. Zagrożeniem jakości powietrza będą prace przy użyciu specjalistycznego sprzętu budowlanego, transport i przeładunek materiałów budowlanych. Wpływ na skalę emisji będą miały warunki atmosferyczne, takie jak: wilgotność powietrza, częstość, wielkość i rodzaj opadów, temperatura powietrza, siła i częstość występowania wiatrów. Wyżej wymienione oddziaływania będą miały charakter krótkoterminowy i wystąpią jedynie w fazie realizacji inwestycji. Na przedmiotowych obszarach nie funkcjonuje, ani nie jest planowana realizacja sieci ciepłowniczej, zatem nie istnieje możliwość docelowego zaopatrzenia planowanych obiektów w ciepło z systemu ciepłowniczego. W związku z tym funkcjonowanie zabudowy będzie wiązać się z emisją zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, jakimi są indywidualne instalacje grzewcze budynków. Będą z nich emitowane zanieczyszczenia powstające na skutek spalania paliw, tj. SO_2 , NO_2 , CO, CO_2 oraz pyły. W odniesieniu do obszarów objętych opracowaniem niezmienione pozostają ustalenia obowiązującego miejscowego planu, zgodnie z którymi ustala się zaopatrzenie w ciepło z zastosowaniem technologii i paliw niskoemisyjnych zgodnie z przepisami odrębnymi, tj. ustaleniami uchwały Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Zgodnie z przepisami ww. uchwały w instalacjach, w których następuje spalanie paliw stałych, takich jak kocioł, kominek lub piec, zakazuje się stosowania następujących paliw:

- 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem;
- 2) mułów i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- 3) paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15%;
- 4) węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, nie spełniających któregokolwiek z poniższych parametrów jakościowych:
 - a) wartość opałowa co najmniej 23 MJ/kg,
 - b) zawartość popiołu nie więcej niż 10%,
 - c) zawartość siarki nie więcej niż 0,8%;
- 5) biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%.

Według przepisów § 4 ww. uchwały, w przypadku instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych, takich jak kocioł, kominek lub piec, jeżeli dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania, dopuszcza się wyłącznie eksploatację instalacji spełniających łącznie następujące warunki:

- 1) zapewniających minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń, określonych w ust. 1 załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów

dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe (Dz. Urz. UE L 193, str. 100; z 2016 r. L 346, str. 51);

- 2) umożliwiających wyłącznie automatyczne podawanie paliwa, za wyjątkiem instalacji zgazowujących paliwo;
- 3) nieposiadających rusztu awaryjnego oraz elementów umożliwiających jego zamontowanie.

Według przepisów § 5 ww. uchwały, w przypadku instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych, takich jak kocioł, kominek lub piec, jeżeli wydzielają ciepło poprzez bezpośrednie przenoszenie ciepła lub bezpośrednio przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy lub bezpośrednio przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza, dopuszcza się wyłącznie eksploatację instalacji, które spełniają minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń, określone w ust. 1 i 2 załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe (Dz. Urz. UE L 193, str. 1; z 2016 r. L 346, str. 51).

W projekcie planu na terenie 3P/U ustala się możliwość lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii wytwarzających energię elektryczną z energii promieniowania słonecznego o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 2000 kW wraz z obiektami towarzyszącymi związanymi z ich funkcjonowaniem. Przewiduje się na tym terenie realizację urządzeń fotowoltaicznych. Funkcjonowanie elektrowni słonecznej nie będzie wywoływać emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Zasadniczo wprowadzanie tego typu urządzeń, z punktu widzenia ochrony powietrza, jest korzystne, z uwagi na ograniczenie wykorzystania paliw kopalnych oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych. Funkcjonowanie elektrowni słonecznej nie będzie generować dużego ruchu samochodowego, przez co emisje z sektora transportowego będą nieistotne.

Wpływ na stan czystości powietrza na przedmiotowych terenach będzie wywierać emisja spalin z pojazdów poruszających się drogami znajdującymi się w granicach opracowania oraz jego sąsiedztwie. Podstawowymi zanieczyszczeniami charakterystycznymi dla komunikacji samochodowej są: tlenki azotu (NO_x), powstające podczas spalania paliw w silnikach, związki tlenowu powstające podczas spalania benzyn etylizowanych, tlenki siarki (SO_x), z przewagą dwutlenku siarki (SO_2), powstające podczas spalania oleju napędowego oraz węglowodory związane z pracą silników wykorzystujących jako paliwo gaz LPG. Na ilość emitowanych przez pojazdy zanieczyszczeń mają wpływ takie czynniki, jak: rodzaj spalnego paliwa, rozwiązania konstrukcyjne silnika i układu paliwowego, pojemność silnika, moc i związane z nimi zużycie paliwa, konstrukcja układu wydechowego (katalizator), stan techniczny silnika i innych podzespołów, prędkość jazdy, technika jazdy, płynność jazdy. Wpływ na skalę emisji będą miały również aktualne warunki atmosferyczne. W związku z tak dużą ilością zmiennych dokładne oszacowanie ilości wprowadzanych do powietrza substancji nie jest możliwe. Niemniej jednak z uwagi na możliwość realizacji na przedmiotowych terenach nowej zabudowy przewiduje się, że ruch pojazdów zwiększy się, co wpłynie na zanieczyszczenie powietrza związkami pochodzącymi ze spalania paliw napędowych oraz pyłem. Ocenia się, że wyżej opisane oddziaływanie na powietrze w przypadku ruchu komunikacyjnego będzie miało charakter bezpośredni, długoterminowy i zmienny w ciągu doby, natomiast w odniesieniu do emisji z urządzeń grzewczych – charakter sezonowy.

Na etapie planowania inwestycji zaleca się projektowanie linii zabudowy z uwzględnieniem głównych kierunków panujących wiatrów, w taki sposób, aby zapewnić „przewietrzanie” terenów, jak również projektowanie możliwie największych powierzchni terenów zieleni. Roślinność, zwłaszcza wysoka, będzie miała duże znaczenie przy oczyszczaniu powietrza z pyłów i kurzu, poprzez gromadzenie ich na powierzchni liści oraz jednoczesnej produkcji tlenu.

6.4. Oddziaływanie na klimat

Inwestycje dopuszczone do realizacji na obszarach objętych opracowaniem projektu planu mogą spowodować modyfikację warunków klimatu lokalnego w zakresie zmiany temperatury oraz

wilgotności powietrza, w wyniku utwardzenia powierzchni terenu. Należy spodziewać się, że emisja ciepła do atmosfery na skutek realizacji projektowanych inwestycji ograniczy się do obszarów podlegających przekształceniu, a zatem nie spowoduje zmian klimatu na większą skalę. W celu zapewnienia równowagi dla lokalnego mikroklimatu w projekcie planu ograniczono maksymalną powierzchnię zabudowy oraz ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, co zminimalizuje negatywne oddziaływanie mogące wynikać ze wzrostu powierzchni utwardzonych. Ponadto wyznacza się tereny zieleni oraz teren zieleni urządzonej. Nasadzenia zieleni, w tym zieleni towarzyszącej zabudowie i terenom komunikacji będzie odpowiadała za pochłanianie gazów cieplarnianych emitowanych przez źródła grzewcze budynków oraz ruch komunikacyjny.

Zgodnie ze „Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”, wykonanym przez Ministerstwo Środowiska sektor budownictwa jest szczególnie wrażliwy na kilka elementów klimatu, zwłaszcza na wiatry i opady. Oddziaływanie tych czynników klimatycznych powinno znaleźć swoje odbicie w zakresie projektowania zarówno posadowienia, jak i konstrukcji niosącej budowli. Oddziaływanie deszczy jest szczególnie ważne w odniesieniu do problemu sprawności sieci kanalizacyjnych oraz występowania osuwisk skarp. Prognozy odnośnie wiatrów wskazują na nasilanie się zjawisk takich jak trąby powietrzne lub huragany, aczkolwiek trudno jest określić strefy szczególnie zagrożone tym zjawiskiem. Zwrócić należy uwagę na dużą dynamikę zmian warunków klimatycznych, które mogą negatywnie wpływać zarówno na wykonawstwo robót, jak i na właściwości wyrobów budowlanych w tym ich trwałość.

Podczas lokalizacji planowanej elektrowni słonecznej na terenie 3P/U należy mieć na uwadze jej dostosowanie do globalnych zmian klimatu. Według „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”, wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii powinien uwzględniać pogorszenie warunków wiatrowych oraz prognozowane wahanie średniej temperatury. Zwraca się uwagę, iż konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań zapotrzebowania zarówno na energię elektryczną, jak i ciepłą. W przypadku energii słonecznej można spodziewać się poprawy warunków do jej rozwoju w lecie, ze względu na wydłużone okresy pogody słonecznej i ich zmniejszenie w zimie ze względu na dłuższe okresy z zachmurzeniem.

6.5. Oddziaływanie na wody

W granicach obszarów opracowania oraz ich sąsiedztwie występują wody powierzchniowe: jeziora oraz rowy melioracyjne.

Zgodnie z przepisami art. 198 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, przy planowaniu, wykonywaniu oraz utrzymywaniu urządzeń melioracji wodnych, podstawowych i szczegółowych, należy kierować się potrzebą zachowania zróżnicowanych biocenoz polnych i łąkowych, koniecznością osiągnięcia dobrego stanu wód oraz koniecznością osiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych. W projekcie planu dopuszcza się skanalizowanie rowu melioracyjnego zlokalizowanego na terenie 3P/U, co przyczyni się do zmiany stosunków wodnych na przedmiotowym obszarze. W celu zminimalizowania ryzyka wystąpienia lokalnych podtopień, należy zachować ciągłość istniejących rowów i zapewnić przepływ wody.

Zgodnie z art. 119 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zabrania się wznoszenia w pobliżu morza, jezior i innych zbiorników wodnych, rzek i kanałów obiektów budowlanych uniemożliwiających lub utrudniających ludziom i dziko występującym zwierzętom dostęp do wody, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej oraz związanych z bezpieczeństwem powszechnym i obronnością kraju. Na terenach zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie jezior, wzdłuż ich linii brzegowej projektuje się tereny zieleni, w ramach których ustala się zakaz lokalizacji budynków oraz udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 90%. Celem realizacji ustaleń projektu planu na tych obszarach jest zachowanie ciągłości terenów zieleni wzdłuż

linii brzegowej jezior. Przewiduje się, że lokalizacja planowanych inwestycji nie przyczyni się do pogorszenia stanu ilościowego i jakościowego wód jeziora Grzymisławskiego i Szymanowskiego. Zgodnie z informacjami zawartymi na Mapie Hydrograficznej Polski na części obszarów opracowania należy spodziewać się zalegania pierwszego poziomu wód gruntowych na głębokości mniejszej niż 1,0 m p.p.t. Z tego względu, w czasie intensywnych opadów, na tych terenach istnieje ryzyko wystąpienia podtopień. W związku z lokalnymi uwarunkowaniami, tj. wysokim poziomem wód gruntowych, a także możliwością okresowego zalegania wód, bądź zalewania wodami opadowymi i roztopowymi, sposób posadowienia budynków należy uzależnić od warunków gruntowych i poziomu wód gruntowych. W przypadku lokalizacji zabudowy należy zastosować odpowiednie środki techniczne i technologiczne, takie jak: odpowiednie dobranie i wykonanie izolacji przeciwwodnych, a także zastosowanie środków zwiększających wodoszczelność i obniżających nasiąkliwość betonu.

Jakość zasobów wodnych na terenach objętych opracowaniem w znacznym stopniu zależy będzie od sposobu prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej. Realizacja ustaleń projektu planu w zakresie rozwoju terenów inwestycyjnych spowoduje wzrost zapotrzebowania na wodę i jej większe zużycie. Konsekwencją tego będzie powstawanie nowych źródeł ścieków, które będą musiały być w odpowiedni sposób odprowadzone.

Kwestie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków regulują przepisy ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Zgodnie z ustaleniami § 26 ust. 3 ww. rozporządzenia w razie braku warunków przyłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej działka może być wykorzystana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, pod warunkiem zapewnienia możliwości korzystania z indywidualnego ujęcia wody, a także zastosowania zbiornika bezodpływowego lub przydomowej oczyszczalni ścieków, jeżeli ich ilość nie przekracza 5 m³ na dobę. Jeżeli ilość ścieków jest większa od 5 m³, to ich gromadzenie lub oczyszczanie wymaga pozytywnej opinii właściwego terenowo inspektora ochrony środowiska. Natomiast według przepisów art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych.

Przewiduje się, że na terenach wyposażonych w sieć wodociągową i kanalizacji sanitarnej nowe budynki zostaną do nich przyłączone. Natomiast na terenach, na których sieci te nie funkcjonują, do czasu ich realizacji stosowane będą rozwiązania indywidualne z zakresu gospodarki wodno-ściekowej. Przewiduje się, że pobór wody będzie odbywał się z ujęć własnych na podstawie wyżej przytoczonych przepisów prawnych. Nie można również wykluczyć poboru wód podziemnych w ramach zwykłego korzystania z wód w rozumieniu przepisów ustawy Prawo wodne, np. do podlewania ogrodu, które odbywać się może na obszarze całego opracowania. Eksploatacja studni może potencjalnie przyczynić się do uszczuplenia zasobów wód podziemnych oraz do pogorszenia jakości tych wód. Intensywność oddziaływania będzie zależać od ilości zlokalizowanych urządzeń umożliwiających pobór wód podziemnych, a także od ilości ujmowanej wody.

W zakresie gospodarki ściekowej przewiduje się realizację zbiorników bezodpływowych na ścieki oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Ewentualna nieuszczelność zbiorników bezodpływowych lub nieprawidłowa eksploatacja indywidualnych oczyszczalni ścieków może przyczynić się do zanieczyszczenia zarówno wód podziemnych, jak i gleby, a za jej pośrednictwem również wód powierzchniowych. W celu zminimalizowania ryzyka wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko, należałoby przyjąć zasadę realizacji sieci infrastruktury technicznej przed powstaniem planowanej zabudowy. Jednakże w sytuacji braku możliwości technicznych, czy ekonomicznych zbiorowego odprowadzania ścieków, aby ograniczyć negatywne oddziaływanie związane z funkcjonowaniem indywidualnych rozwiązań w zakresie ich odprowadzania, istotna będzie

okresowa kontrola szczelności zbiorników bezodpływowych i prawidłowości działania przydomowych oczyszczalni ścieków oraz regularny wywóz nieczystości ciekłych ze zbiorników. W przypadku stwierdzenia awarii urządzenia konieczna jest jego niezwłoczna naprawa. Odprowadzanie ścieków do zbiornika bezodpływowego lub przydomowej oczyszczalni ścieków nie będzie budziła obaw o spowodowanie zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego pod warunkiem właściwego wykonania zbiornika i instalacji doprowadzającej do niego ścieki oraz odpowiedniego użytkowania urządzeń oczyszczających ścieki.

Odprowadzane ścieki przemysłowe muszą spełniać normy określone w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. Zgodnie z § 17 ust. 1 i ust. 2 ww. rozporządzenia wody opadowe lub roztopowe, ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne, pochodzące z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej: terenów przemysłowych, składowych, baz transportowych, portów, lotnisk, miast, dróg zaliczanych do kategorii dróg krajowych, wojewódzkich lub powiatowych klasy G, a także parkingów o powierzchni powyżej 0,1 ha, w ilości, jaka powstaje z opadów o natężeniu co najmniej 15 l na sekundę na 1 ha, obiektów magazynowania i dystrybucji paliw, w ilości, jaka powstaje z opadów o częstotliwości występowania jeden raz w roku i czasie trwania 15 minut, lecz w ilości nie mniejszej niż powstająca z opadów o natężeniu 77 l na sekundę na 1 ha – mogą być wprowadzane do wód lub do urządzeń wodnych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 75a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, o ile nie zawierają substancji zanieczyszczających w ilościach przekraczających 100 mg/l zawiesiny ogólnej oraz 15 mg/l węglowodorów ropopochodnych. Wody opadowe lub roztopowe pochodzące z powierzchni innych niż powierzchnie, o których mowa w ust. 1, mogą być wprowadzane do wód lub do urządzeń wodnych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 75a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, bez oczyszczania. W razie konieczności do obowiązków inwestora będzie należało zainstalowanie niezbędnych urządzeń podczyszczających ścieki przemysłowe i prawidłowa ich eksploatacja. Zaleca się prowadzenie wewnętrznej kontroli przestrzegania dopuszczalnych ilości i natężeń dopływu ścieków przemysłowych oraz ich wskaźników zanieczyszczenia, poprzez zainstalowanie urządzeń pomiarowych służących do określenia ilości i jakości ścieków przemysłowych.

Na skutek realizacji planowanej zabudowy oraz dróg nastąpi uszczelnienie gruntu poprzez obiekty budowlane oraz towarzyszące im powierzchnie utwardzone, co będzie skutkowało pozbawieniem go naturalnych zdolności filtracyjnych i ograniczeniem spływu wód opadowych i roztopowych. Zgodnie z przepisami § 28 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, działka budowlana, na której sytuowane są budynki, powinna być wyposażona w kanalizację umożliwiającą odprowadzenie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. W przypadku budynków niskich lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. Zgodnie z § 8 pkt 1 ww. rozporządzenia budynki niskie to budynki do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub budynki mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie. Obszary objęte opracowaniem nie są wyposażone w sieć kanalizacji deszczowej, w związku z powyższym przewiduje się, że wody opadowe i roztopowe będą zagospodarowywane w granicach nieruchomości. Należy zaznaczyć, że ze środowiskowego punktu widzenia najkorzystniejsze jest zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie, z uwagi na spowolnienie tempa spływu od odbiornika oraz naturalne oczyszczanie wód opadowych na miejscu, przed odprowadzeniem do odbiornika, poprzez spływ przez powierzchnie zadarnione. Zaleca się zastosowanie rozwiązań opóźniających spływ wód opadowych z terenu inwestycji, np. lokalizację zbiorników retencyjnych, zbiorników na deszczówkę, studni chłonnych, oczek wodnych czy zielonych dachów. Realizacja ww. rozwiązań przyczyni się do zatrzymania wód opadowych i roztopowych w granicach przedmiotowych działek, ustabilizowania poziomu wód gruntowych oraz wydłużenia obiegu wody w przyrodzie.

Jednym ze sposobów szeroko pojętej ochrony wód podziemnych służącej osiągnięciu celów środowiskowych jest opracowana w Polsce koncepcja udokumentowania i ochrony najcenniejszych zasobów tych wód – głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP). Zgodnie z art. 120 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne ochronie zasobów wodnych służy m.in. ustanawianie obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, do których zalicza się także GZWP. Teren położony w obrębie Zbrudzewo, znajduje się w zasięgu występowania udokumentowanego Główna Zbiornika Wód Podziemnych nr 150 – Pradolina Warszawa-Berlin, w związku z czym wszelkie działania inwestycyjne powinny uwzględniać konieczność ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, tak aby planowany sposób zagospodarowania przestrzennego nie stanowił dla nich zagrożenia, wszelkie działania związane z realizacją i funkcjonowaniem wszelkich inwestycji powinny zapewniać eliminację potencjalnych zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego, celem zachowania właściwych parametrów fizyko-chemicznych wód podziemnych. W celu zminimalizowania ryzyka wystąpienia potencjalnego zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego w fazie realizacji inwestycji, wykonawca powinien odizolować zaplecze budowlane od gruntu i wód gruntowych. Miejsce składowania materiałów budowlanych należy odpowiednio uszczelnić i zabezpieczyć za pomocą geosyntetyków, natomiast materiały wykorzystywane w trakcie budowy należy przechowywać w szczelnych kontenerach i pojemnikach spełniających wymagania przeciwpożarowe i ochrony środowiska. Realizując miejsca parkingowe należy zastosować zabezpieczenia uniemożliwiające przenikanie zanieczyszczeń do gruntu.

Funkcjonowanie elektrowni fotowoltaicznej na terenie 3P/U zasadniczo nie będzie przyczyniało się do zanieczyszczenia wód. Elektrownia nie będzie wymagała zaopatrzenia w wodę, ani odprowadzania ścieków. Jednakże przewiduje się, iż w trakcie eksploatacji elektrowni wystąpi potrzeba okresowego mycia paneli fotowoltaicznych. Wpływ takiego zabiegu na środowisko zależć będzie od użytych środków czyszczących. Do mycia paneli fotowoltaicznych należy wykorzystywać wodę demineralizowaną, bez użycia detergentów. Jedynie w przypadku silniejszych zabrudzeń dopuszcza się wykorzystanie biodegradowalnych środków myjących. Z kolei w przypadku zastosowania transformatorów olejowych, należy wykonać zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego, np. misy, które w przypadku awarii umożliwią przejęcie całej pojemności oleju zastosowanego w stacjach transformatorowych. Stacje takie należy wyposażyć w czujniki poziomu oleju.

W przypadku lokalizacji transformatorów suchych należy zastosować szczelne posadzki.

W związku z przytoczonymi ustaleniami projektu planu oraz zaleceniami dotyczącymi minimalizacji negatywnego oddziaływania planowanych inwestycji, zakłada się, że realizacja ustaleń projektu planu nie przyczyni się do nieosiągnięcia celów środowiskowych określonych dla JCW, w obrębie których zlokalizowane są przedmiotowe obszary.

6.6. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Na obszarach objętych projektem planu nie występują złoża kopalin, w związku z tym nie przewiduje się oddziaływania na te zasoby naturalne. Przedmiotowe tereny obejmuje koncesja nr 29/2001/Ł z dnia 08.05.2017 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze „Śrem – Jarocin”, ważna do dnia 08.05.2047 r. Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, podejmowanie i wykonywanie działalności określonej ustawą jest dozwolone tylko wówczas, jeżeli nie naruszy ona przeznaczenia nieruchomości określonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w odrębnych przepisach.

Oddziaływanie na inne zasoby naturalne zostało określone pozostałymi punktami rozdziału 6.

6.7. Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczną

Faza realizacji ustaleń opracowywanego dokumentu w zakresie terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz drogi spowoduje zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej. Powstanie nowej zabudowy doprowadzi do zmiany charakteru roślinności występującej na dotychczas

niezainwestowanych działkach. Flora omawianego obszaru zostanie w sposób trwały zmieniona i zastąpiona roślinnością towarzyszącą budynkom i terenom komunikacji.

W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko w projekcie planu ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych, jak również wyznaczono tereny zieleni oraz teren zieleni urządzonej. Zachowanie istniejącej zieleni wpłynie pozytywnie na utrzymanie walorów przyrodniczych przedmiotowych obszarów, w tym zachowanie istniejących gatunków roślin oraz miejsc bytowania zwierząt, w tym gatunków chronionych. Do obsadzania terenów wolnych od utwardzenia wskazane jest wprowadzanie zieleni charakteryzującej się odpowiednim doбором i zróżnicowaniem gatunkowym oraz gęstością nasadzeń. Istotne jest również jej dostosowanie do warunków siedliskowych panujących na danym terenie. Zwraca się uwagę, że wprowadzanie do środowiska przyrodniczego i przemieszczanie w nim gatunków obcych, jest co do zasady zakazane, z uwagi na to, że każdy gatunek obcy może w przyszłości stać się gatunkiem zagrażającym rodzimej bioróżnorodności. W odniesieniu do drzew status inwazyjnych zyskały m.in. jesion pensylwański, dąb czerwony, bożodrzew gruczołowaty, wiązowiec zachodni czy orzech włoski. Mając na uwadze powyższe, zagospodarowując tereny zieleni należy uwzględnić rodzime gatunki kwitnące i owocujące, np. głóg, bez czarny, dzika róża, śliwa tarnina, kalina koralowa, trzmielina zwyczajna, ligustr, szakłak, a wśród drzew - jabłonie, grusze, śliwy, lipy drobnolistne i szerokolistne, klony zwyczajne, klony polne, jawory, dęby szypułkowe i bezszypułkowe. Przewiduje się, że z czasem wprowadzona zieleń pozwoli wzbogacić walory przyrodnicze nowo zainwestowanych fragmentów obszaru opracowania.

Oddziaływanie na zwierzęta może wystąpić na skutek realizacji ustaleń projektu planu na terenach obecnie niezainwestowanych, przeznaczonych w projekcie planu pod zabudowę i tereny komunikacji. Lokalizacja zabudowy i dróg spowoduje ograniczenie miejsc bytowania gatunków zwierząt. Przewiduje się, że docelowo działki budowlane zostaną ogrodzone, co uniemożliwi migrację zwierząt.

W związku z funkcjonowaniem farmy fotowoltaicznej planowanej na terenie 3P/U istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia kolizji ptaków z powierzchnią paneli, przy próbie ich lądowania na panelach, które wskutek efektu odbicia lustrzanego będą imitowały taflę wody. Na ryzyko wystąpienia kolizji narażone są przede wszystkim ptaki wodne. Problem odbicia może również dotyczyć owadów składających jaja w wodzie (np. jętki, widelnice), które również mogą traktować panele jako obiekty wodne i składać na nich jaja. W efekcie może to oznaczać spadek sukcesu rozrodczego owadów, a co za tym idzie ograniczenie zasobów pokarmowych dla ptaków.

W przypadku realizacji inwestycji związanych z budową elektrowni fotowoltaicznych należy zastosować odpowiednie działania minimalizujące ich negatywny wpływ na środowisko m.in. stosowanie modułów fotowoltaicznych o powierzchni antyrefleksyjnej lub posiadających białe granice i białe paski podziału, które zmniejszają znacznie przyciąganie bezkręgowców wodnych. W przypadku obsiewu powierzchni biologicznie czynnej zespołu elektrowni słonecznych nie należy używać gatunków roślin obcego pochodzenia. W przypadku gdy na etapie funkcjonowania elektrowni fotowoltaicznych planuje się koszenie terenu, to dla ochrony ptaków lęgowych należy planować koszenia poza okresem lęgowym ptaków, który dla większości gatunków ptaków krajobrazu rolniczego przypada przeciętnie od 1 marca do 31 lipca.

Ponadto, zgodnie z zasadą prezorności, postuluje się, aby prace budowlane rozpoczęły się poza okresem lęgowym ptaków, a przeprowadzenie prac budowlanych odbywało się poza okresem przemieszczania się płazów, tj. marzec – maj oraz październik. Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, w trakcie prac budowlanych inwestor realizujący przedsięwzięcie jest obowiązany uwzględnić ochronę środowiska. W przypadku stwierdzenia obecności gatunków dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów podlegających ochronie gatunkowej, wymagane jest przestrzeganie zapisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów, w odniesieniu do ww. gatunków.

6.8. Oddziaływanie na dobra materialne i zabytki

Na terenie objętym projektem planu w obrębie Zbrudzewo występują zewidencjonowane stanowiska archeologiczne ujęte w gminnej ewidencji zabytków. Wobec powyższego w projekcie planu dopuszcza się, zgodną z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony zabytków, działalność inwestycyjną w obrębie wskazanych na rysunku planu stref ochrony konserwatorskiej zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych, zlokalizowanych na terenach: 2P/U i KDZ. Budynki zlokalizowane na działkach o nr ewid.: 3/7 i 3/11 w obrębie Grzymysław zostały ujęte w gminnej ewidencji zabytków. Przedmiotowe działki znajdują się w granicach zabytkowego założenia parkowego wpisanego do rejestru zabytków pod nr 50/Wlkp/A, decyzją z dnia 12.03.2001 r. oraz zespołu dworsko – folwarcznego ujętego w gminnej ewidencji zabytków. W związku z powyższym do projektu planu wprowadzono odpowiednie zapisy konserwatorskie. Z uwagi na ustalone w projekcie planu zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na obszary i obiekty objęte ochroną konserwatorską.

Należy również zaznaczyć, że zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami kto, w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych, odkrył przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, jest obowiązany:

- 1) wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot;
- 2) zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce jego odkrycia;
- 3) niezwłocznie zawiadomić o tym właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków, a jeśli nie jest to możliwe, właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Oddziaływanie zapisów projektu planu na dobra materialne, rozumiane jako wytwory kultury i sztuki oraz elementy infrastruktury technicznej i społecznej, będzie wiązało się z możliwością prowadzenia robót budowlanych w zakresie urządzeń i sieci infrastruktury technicznej w obrębie wszystkich terenów objętych planem, co pozytywnie wpłynie na rozwój gminy Śrem oraz na jakość życia mieszkańców.

6.9. Oddziaływanie na ludzi i klimat akustyczny

Nie przewiduje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania skutków realizacji planowanych inwestycji na ludzi. Przedmiotowe grunty nie należą do terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi lub osuwiskami, ani nie są położone w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Nie planuje się realizacji zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Sąsiedztwo przedmiotowych obszarów stanowią tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej i tereny zabudowy zagrodowej, wymagające zachowania standardów akustycznych w środowisku. Biorąc pod uwagę skumulowane oddziaływanie istniejących i planowanych funkcji terenów, nie przewiduje się jednak istotnego pogorszenia klimatu akustycznego, stanu jakości powietrza, gleby, czy wód w związku z powstaniem nowej zabudowy. Na przedmiotowych obszarach nie przewiduje się realizacji inwestycji mogących znacząco negatywnie wpłynąć na środowisko. Wyznaczone w projekcie planu tereny przeznaczone pod zabudowę będą stanowić kontynuację istniejącego sposobu zagospodarowania występującego na przedmiotowych obszarach oraz w ich sąsiedztwie. W kontekście realizacji nowych inwestycji należy zaznaczyć, że zagospodarowanie terenu nie może powodować kolizji z uzbrojeniem naziemnym i podziemnym. W celu zminimalizowania ryzyka wystąpienia negatywnego oddziaływania na ludzi w zagospodarowaniu terenów należy uwzględnić wymagania i ograniczenia techniczne wynikające z przebiegów sieci infrastruktury technicznej, tj. rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych, rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, rozporządzeniem Ministra Cyfryzacji z dnia 26 maja 2023 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać telekomunikacyjne obiekty budowlane i ich usytuowanie

oraz normami branżowymi. Przepisy norm branżowych precyzują odległości zabudowy i innych elementów zagospodarowania terenu m.in. od sieci wodociągowych, kanalizacji sanitarnych i elektroenergetycznych. Ponadto należy uwzględnić wymagania w zagospodarowaniu terenu określone indywidualnie przez właściwego gestora sieci.

W odniesieniu do istniejących i planowanych linii elektroenergetycznych, będących częścią sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej, wzdłuż ich przebiegu należy uwzględnić pasy technologiczne w poziomie nie mniejsze niż: dla linii napowietrznych SN-15 kV – 14 m (po 7 m po każdej ze stron od osi linii), a dla linii kablowych SN i nn-0,4 kV – 0,5 m (po 0,25 m po każdej ze stron od osi linii). Utworzenie pasów technologicznych nie powoduje wyłączenia terenu z zagospodarowania, jedynie może powodować ewentualne obostrzenia. W pasach technologicznych obowiązuje w szczególności zakaz sadzenia roślinności wysokiej i o rozbudowanym systemie korzeniowym, w tym obowiązuje szerokość pasa wycinki podstawowej drzew na trasie linii wg przepisów odrębnych.

W odniesieniu do sieci gazowych, na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie, dla gazociągów należy wyznaczyć, na okres ich użytkowania, strefy kontrolowane o szerokościach zgodnych z ww. rozporządzeniem. Przez obszar opracowania w obrębie Zbrudzewo przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN500 Śrem – Poznań (rok budowy 1972 r.) o maksymalnym ciśnieniu roboczym gazu powyżej 2,5 MPa, dla którego obowiązuje zmniejszona maksymalna szerokość strefy kontrolowanej i wynosi 76,0 m (tj. 38,0 m na stronę od jego osi). W strefach kontrolowanych należy kontrolować wszelkie działania, które mogłyby spowodować uszkodzenie gazociągu lub mieć inny negatywny wpływ na jego użytkowanie i funkcjonowanie. W strefach kontrolowanych nie należy wznosić obiektów budowlanych, urządzać stałych składów i magazynów oraz podejmować działań mogących spowodować uszkodzenia gazociągu podczas jego użytkowania. W strefach kontrolowanych nie mogą rosnąć drzewa w odległości mniejszej niż 3,0 m licząc od osi gazociągu do pni drzew. Wszelkie prace w strefach kontrolowanych mogą być prowadzone tylko po wcześniejszym uzgodnieniu sposobu ich wykonania z właściwym operatorem sieci gazowej. Wpływ funkcjonowania dopuszczonych w projekcie planu instalacji odnawialnych źródeł energii wytwarzających energię elektryczną z energii promieniowania słonecznego o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 2000 kW wraz z obiektami towarzyszącymi związanymi z ich funkcjonowaniem na terenie 3P/U, na warunki życia ludzi, w sensie makroskalowym (regionalnym) będzie pozytywny. Eksploatacja ww. instalacji nie spowoduje emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gruntu. Ich funkcjonowanie przyczyni się do zmniejszenia zapotrzebowania na konwencjonalne źródła energii, co w efekcie wpłynie na poprawę stanu powietrza atmosferycznego.

Wpływ na klimat akustyczny obszarów opracowania projektu planu oraz generowanie wibracji będzie miał przede wszystkim ruch komunikacyjny odbywający się drogą wojewódzką nr 432 i drogą wojewódzką nr 434. Oddziaływanie ruchu drogowego będzie charakteryzowało się zmiennością w ciągu doby. Ruch pojazdów będzie większy w porze dziennej, natomiast w porze nocnej będzie znikomy.

W opracowywanym dokumencie projektuje się tereny podlegające ochronie akustycznej. Ochrona akustyczna projektowanych terenów uregulowana jest w przepisach odrębnych: ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112) oraz rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Zakwalifikowanie danego terenu do terenów chronionych akustycznie oznacza, iż dopuszczalny poziom hałasu musi być dotrzymany na granicy tego terenu. Dopuszczalne wartości poziomu hałasu dla poszczególnych terenów prezentuje poniższa tabela (Tabela 7.).

Tabela 7. Dopuszczalne wartości poziomu hałasu w środowisku

Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB						Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB					
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu		Linie energetyczne		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu		Linie energetyczne	
	LAeqD	LAeqN	LAeqD	LAeqN	LAeqD	LAeqN	LDWN	LN	LDWN	LN	LDWN	LN
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	61	56	50	40	50	45	64	59	50	40	50	45
Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	61	56	50	40	45	40	64	59	50	40	45	40
Tereny domów opieki społecznej	61	56	50	40	45	40	64	59	50	40	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego	65	56	55	45	50	45	68	59	55	45	50	45
Tereny mieszkaniowo-usługowe												
Tereny zabudowy zagrodowej												

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Mając na uwadze powyższe w projekcie planu ustala się zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku po zagospodarowaniu terenów:

- a) 1MN, 2MN i 3MN jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- b) MN/U jak dla terenów mieszkaniowo – usługowych.

Na drodze wojewódzkiej nr 432 odbywa się głównie ruch lokalny, w którym udział pojazdów ciężarowych jest niewielki, a natężenie hałasu generowanego przez samochody cechuje się zmiennością w ciągu doby – większe w porze dziennej oraz znacząco mniejsze w porze nocnej. Biorąc pod uwagę wyniki pomiarów hałasu komunikacyjnego wykonanych dla dróg o podobnym natężeniu ruchu, ocenia się, że na terenach zlokalizowanych w obrębie Nochowo, sąsiadujących z przedmiotową drogą, nie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. Z kolei w bezpośrednim sąsiedztwie drogi wojewódzkiej nr 434 nie projektuje się terenów podlegających ochronie akustycznej. Niemniej jednak w przypadku lokalizacji obiektów budowlanych z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi należy zapewnić w nich właściwe warunki akustyczne, poprzez zastosowanie środków technicznych ograniczających hałas. Zgodnie z § 11 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, budynek z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinien być wznoszony poza zasięgiem zagrożeń i uciążliwości określonych w przepisach odrębnych, przy czym dopuszcza się wznoszenie budynków w tym zasięgu, pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwość poniżej poziomu ustalonego w przepisach odrębnych, bądź zwiększających odporność budynku na zagrożenia i uciążliwości takie jak m.in. hałas i drgania (wibracje). Proponuje się wykorzystanie metod i środków

związanych z lokalizacją i odpowiednim ukształtowaniem budynków oraz ich izolacją przed negatywnymi oddziaływaniami akustycznymi, takimi jak np. odpowiednią izolacją ścian budynków, stolarkę okienną czy rozmieszczenie pomieszczeń.

6.10. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i integralność tego obszaru

Tereny objęte projektem planu położone są poza obszarami chronionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Teren opracowania w obrębie Zbrudzewo znajduje się w sąsiedztwie obszaru Natura 2000 Rogalińska Dolina Warty PLH300012, obszaru Natura 2000 Ostoja Rogalińska PLB300017 oraz Rogalińskiego Parku Krajobrazowego. Obszar opracowania w obrębie Nochowo w rejonie ulic: Śremskiej i Pogodnej znajduje się w odległości ok. 165 m od granic Parku Krajobrazowego im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego. Z kolei teren położony w obrębie Szymanowo znajduje się w odległości ok. 240 m od pomnika przyrody Aleja kasztanowcowa w Szymanowie. Analizując wpływ skutków realizacji ustaleń projektu planu na obszary objęte ochroną należy zaznaczyć, że projektowane tereny przeznaczone pod zabudowę będą stanowić kontynuację istniejącego sposobu zagospodarowania występującego na przedmiotowych obszarach. Zapisy projektu planu uwzględniają minimalizację ryzyka wystąpienia negatywnego oddziaływania planowanych inwestycji na środowisko, poprzez:

- ograniczenie powierzchni zabudowy na działkach budowlanych oraz ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych,
- ograniczenie intensywności zabudowy,
- wyznaczenie terenów zieleni oraz terenu zieleni urządzonej,
- zachowanie istniejącej alei drzew zlokalizowanej wzdłuż drogi KDZ z dopuszczeniem wycinki drzew w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Biorąc pod uwagę charakter ustaleń projektu planu stwierdza się, że realizacja planowanych inwestycji nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony i przedmioty ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Ostoja Rogalińska PLB300017 i specjalnego obszaru ochrony siedlisk Rogalińska Dolina Warty PLH300012, ich integralność i spójność sieci, na cele ochrony Parku Krajobrazowego im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego, na cele ochrony Rogalińskiego Parku Krajobrazowego, ani na cele ochrony pomnika przyrody Aleja kasztanowcowa w Szymanowie.

6.11. Oddziaływanie na całokształt środowiska przyrodniczego

Przewidywane skutki oddziaływania projektu planu na całokształt środowiska oraz jego prawidłowe funkcjonowanie, w tym na obszary chronione, są zróżnicowane co do charakteru, czasu oddziaływania, odwracalności i ich zasięgu przestrzennego. Wpływ skutków realizacji ustaleń planów, na poszczególne komponenty środowiska można podzielić na: bezpośredni, pośredni, wtórny i skumulowany. Ponadto można je rozpatrywać w kontekście czasu oddziaływania:

- długoterminowego (w skali kilkudziesięciu lat),
- średnioterminowego (około 5 – 10 lat),
- krótkoterminowego (około 1 roku),
- chwilowego (około 1 doby).

Rodzaj i skalę przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przedstawiono w podrozdziałach 6.1-6.10. oraz w poniższej tabeli (Tabela 8.).

Tabela 8. Przewidywane oddziaływanie skutków realizacji ustaleń projektu planu na elementy środowiska

Komponent środowiska	Rodzaj oddziaływania											Brak oddziaływania
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	pozytywne	negatywne	
obszar Natura 2000												•
różnorodność biologiczna	•			•			•			•		
ludzie		•					•			•	•	
zwierzęta		•					•			•	•	
rośliny	•			•			•			•		
woda		•	•				•			•	•	
powietrze		•		•			•		•	•	•	
powierzchnia ziemi	•			•			•	•		•	•	
krajobraz	•			•			•	•		•	•	
klimat		•		•			•			•	•	
zasoby naturalne												•
zabytki		•					•			•		
dobra materialne		•					•			•		

Źródło: opracowanie własne.

Na podstawie powyższej analizy stwierdza się, że skutki realizacji ustaleń projektu planu wpłyną pozytywnie na:

- rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczną, wody, powietrze, klimat (mikroklimat) i krajobraz, z uwagi na wyznaczenie terenów zieleni oraz przewidywane wprowadzenie zieleni towarzyszącej zabudowie oraz zieleni przyulicznej,
- ludzi i dobra materialne, z uwagi na rozwój terenów inwestycyjnych oraz możliwość rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- zabytki, z uwagi na ustalenie zasad ochrony stanowisk archeologicznych oraz obiektów i obszarów ujętych w gminnej ewidencji zabytków.

Przewiduje się negatywny wpływ skutków realizacji ustaleń projektu planu na:

- powierzchnię ziemi, ze względu na uszczelnienie gruntu w miejscach realizacji inwestycji,
- powietrze, z uwagi na powstanie nowych źródeł zanieczyszczeń do powietrza, którymi będą źródła grzewcze budynków i pojazdy samochodowe,
- ludzi, w związku z emisją zanieczyszczeń powietrza, hałasu i wibracji powodowanych przez ruch komunikacyjny,
- zwierzęta, z uwagi na ograniczenie miejsc bytowania gatunków zwierząt oraz docelowe ogrodzenie działek budowlanych,
- krajobraz, z uwagi na przekształcenie krajobrazu terenów dotychczas niezainwestowanych; należy zaznaczyć, że odbiór wizualny krajobrazu będzie miał charakter subiektywny,
- klimat (mikroklimat), ze względu na wzrost emisji ciepła, pochodzącego ze spalania paliw do celów grzewczych, jak również wzrost powierzchni utwardzonych,
- wody podziemne, z uwagi na wzrost powierzchni utwardzonych, a w konsekwencji zmianę warunków odpływu wód opadowych i roztopowych.

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na zasoby naturalne rozumiane jako surowce naturalne oraz obszary Natura 2000, z uwagi na brak dopuszczenia realizacji inwestycji mogących mieć wpływ na ww. komponenty środowiska.

7. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Z uwagi na położenie przedmiotowych obszarów w znacznej odległości od granicy państwa nie należy spodziewać się transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu planu na środowisko.

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Ustalenia projektu planu przewidują działania mające na celu zapobieganie i ograniczanie ewentualnych negatywnych oddziaływań zamierzeń inwestycyjnych na środowisko – przedstawione w rozdziale 6. niniejszej prognozy.

Dla pełnej ochrony środowiska, mającej na celu dotrzymanie standardów jakości środowiska, zarówno na obszarze opracowania planu, jak i w jego sąsiedztwie, w związku z realizacją ustalonych w planie przedsięwzięć, projekty budowlane tych inwestycji powinny zawierać zalecenia odpowiedniego doboru rozwiązań technicznych i technologicznych.

Ponadto należy uwzględnić:

- konieczność dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska,
- odpowiednie wyprofilowanie powierzchni terenów, zapewniające powierzchniowy spływ wód opadowych oraz w miarę możliwości stosowanie nawierzchni przepuszczających wodę,
- zdjęcie próchniczej warstwy gleby (humusu) w miejscach posadowienia nowych budynków i wtórne jej wykorzystanie,
- obowiązek selektywnego gromadzenia odpadów i powierzanie ich wywozu i składowania wyspecjalizowanym firmom,
- właściwe rozmieszczenie obiektów budowlanych, umożliwiające przewietrzanie zabudowy względem głównych kierunków panujących wiatrów,
- prowadzenie prac ziemnych, z zachowaniem terminów tych prac, wykluczając fundamentowanie w okresie długotrwałych deszczy i roztopów wiosennych, w celu ochrony podłoża,
- przeznaczanie powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych na zieleni.

9. Przewidywane metody analizy skutków realizacji ustaleń projektu planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Ustalenia projektu planu uwzględniają wymogi ochrony środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami aktów prawnych. Podczas funkcjonowania zrealizowanych przedsięwzięć na przedmiotowym terenie zawsze istnieje ryzyko wystąpienia negatywnych zjawisk dla środowiska, trudnych do określenia i zminimalizowania w zapisach ustaleń projektu planu (np. wystąpienie wypadków, pożarów lub awarii infrastruktury technicznej). Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten zaleca się wykonywać raz na 4 lata w oparciu o dostępne dane o środowisku.

Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko będzie polegał na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień. Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska należy pamiętać, że muszą się one odnosić do obszaru objętego projektem planu. Należy prowadzić bieżące analizy, które umożliwią, jeśli pojawi się taka potrzeba, wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Proponuje się objęcie monitoringiem komponentów środowiska w zakresie:

- jakości wód,
- jakości (zanieczyszczenia) powietrza,
- jakości gleb,
- jakości klimatu akustycznego (oddziaływania hałasu),
- oddziaływania pól elektromagnetycznych,
- gospodarowania odpadami.

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu lub wyjaśnienie ich braku

Nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych, zakładając, że omawiany projekt jest projektem jedynym, optymalnym zarówno pod względem rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, jak i rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. Przeznaczenie i zagospodarowanie terenów sąsiednich oraz przeznaczenie przedmiotowych obszarów w Studium determinują proponowane w projekcie planu rozwiązania, co pozwoli na realizację planowanego sposobu zainwestowania.

11. Streszczenie

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w: Grzymysławiu, Nochowie, Szymanowie i Zbrudzewie, sporządzanego na podstawie Uchwały Nr 586/L/2024 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 31 stycznia 2024 r.

Prognoza składa się z 11 rozdziałów.

Rozdział pierwszy stanowi wprowadzenie, w którym przedstawiono podstawy formalno-prawne, zakres i cel prognozy oraz informacje zastosowanych metodach oraz materiałach i dokumentach uwzględnionych przy jej sporządzaniu. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego.

W rozdziale drugim zaprezentowano stan środowiska na obszarach objętych projektem planu. Projekt planu obejmuje obszary położone w obrębach: Grzymysław, Nochowo, Szymanowo i Zbrudzewo:

- 6) w obrębie Grzymysław działki o nr ewid.: 3/7 i 3/11, położone w sąsiedztwie jeziora Grzymysławskiego. Na przedmiotowym terenie zlokalizowany jest budynek mieszkalny

jednorodzinny oraz budynek gospodarczy. Jego sąsiedztwo stanowią tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;

- 7) w obrębie Nochow działki położone w rejonie ulic: Śremskiej i Pogodnej. Wzdłuż ulicy Śremskiej występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Pozostała część obszaru jest niezainwestowana. Sąsiedztwo przedmiotowych działek stanowią tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Wzdłuż południowej granicy analizowanego obszaru przebiega droga wojewódzka nr 432 – ulica Śremska;
- 8) w obrębie Nochow działki położone w rejonie ulic: Śremskiej i Ogrodowej. Wzdłuż ulicy Ogrodowej występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Pozostała część obszaru jest niezabudowana, użytkowana rolniczo. Przez przedmiotowe działki przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia. Ich sąsiedztwo stanowią tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i tereny zabudowy zagrodowej. Wzdłuż północnej granicy analizowanego obszaru przebiega droga wojewódzka nr 432 – ulica Śremska;
- 9) w obrębie Szymanowo działki położone pomiędzy ulicą Leśną a jeziorem Szymanowskim. Na części przedmiotowego terenu występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Jego otoczenie stanowią tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zadrzewione oraz tereny wód powierzchniowych;
- 10) w obrębie Zbrudzewo działki położone w rejonie ulic: Śremskiej i Stawowej oraz drogi wojewódzkiej nr 434 i drogi powiatowej nr 2464P. Na części analizowanych działek występuje się zabudowa produkcyjno-usługowa. Znaczna część tego terenu jest niezainwestowana, użytkowana rolniczo. Przez przedmiotowe działki przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia oraz sieć gazowa wysokiego ciśnienia DN 500. W ich sąsiedztwie występują tereny zabudowy usługowej i tereny użytkowane rolniczo.

Tereny objęte projektem planu położone są poza obszarami chronionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Rozdział trzeci obejmuje informacje o zawartości i głównych celach projektu planu. Dla przedmiotowych obszarów obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w: Grzymysławiu, Nochowie, Szymanowie i Zbrudzewie, zatwierdzony uchwałą Nr 95/IX/2019 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 12 września 2019 r. Zasadniczym celem opracowania projektu planu jest dokonanie zmian wynikających m.in. ze złożonych wniosków, w tym modyfikacji wybranych ustaleń obowiązującego planu, to jest: dopuszczenie lokalizacji wolno stojącego garażu o powierzchni zabudowy do 120 m² na terenie 2MN położonym w obrębie Szymanowo, zmiana przeznaczenia terenu zieleni urządzonej na teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na działkach nr ewid. 3/11 i 3/7, obręb Grzymysław, a także dopuszczenie lokalizacji instalacji odnawialnych źródeł energii wytwarzających energię elektryczną z energii promieniowania słonecznego o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 2000 kW wraz z obiektami towarzyszącymi związanymi z ich funkcjonowaniem na terenie 3P/U w obrębie Zbrudzewo. W obowiązującym dokumencie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śrem, obszary opracowania zawierają w swych granicach:

4) w Grzymysławiu:

- teren N_MR – teren wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej, w ramach którego dopuszcza się lokalizację zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej/mieszkaniowo-usługowej: wolnostojącej, bliźniaczej, szeregowej, zabudowy usługowej – usługi lokalne,
- tereny łąk, pastwisk i wód powierzchniowych śródlądowych;

5) w Szymanowie:

- teren E_M4 – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w ramach którego dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, bliźniaczej, szeregowej;

6) w Zbrudzewie:

- teren G_P2 – teren zabudowy produkcyjno-usługowej, w ramach którego dopuszcza się lokalizację zabudowy: produkcyjnej, produkcyjno-usługowej, usługowej, dopuszcza się

usługi lokalne i ponadlokalne, przy czym handel o powierzchni sprzedaży nie większej niż 2000 m².

Biorąc pod uwagę ustalenia projektu planu, jego uchwalenie będzie stanowić realizację polityki przestrzennej gminy wyrażonej w Studium.

W rozdziale czwartym zawarto informację dotyczącą istniejących problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektu planu, do których należy: degradacja powierzchni ziemi spowodowana rolniczym użytkowaniem, wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza (emisje z indywidualnych systemów grzewczych, z ciągów komunikacyjnych), a w konsekwencji przekroczenie wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego, wymagające prowadzenia działań na rzecz utrzymania jakości lub poprawy warunków aerosanitarnych, osiągnięcie celów środowiskowych określonych dla JCW, w granicach których znajdują się przedmiotowe obszary oraz utrzymanie dobrej jakości wód podziemnych, z uwagi na położenie obszaru w zasięgu występowania GZWP nr 150 Pradolina Warszawa – Berlin. Na przedmiotowych terenach nie występują problemy ochrony środowiska dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Część piąta dotyczy wskazania celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym z podaniem sposobów uwzględnienia tych celów w projekcie planu. Wykazano, iż zapisy projektu planu gwarantują realizację głównych celów stawianych przez dokumenty rangi międzynarodowej, wspólnotowej i krajowej.

W rozdziale szóstym przeprowadzono analizę oddziaływania ustaleń miejscowego planu na poszczególne komponenty środowiska. Stwierdza się, że skutki realizacji ustaleń projektu planu wpłyną pozytywnie na:

- rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczną, wody, powietrze, klimat (mikroklimat) i krajobraz, z uwagi na wyznaczenie terenów zieleni oraz przewidywane wprowadzenie zieleni towarzyszącej zabudowie oraz zieleni przyulicznej,
- ludzi i dobra materialne, z uwagi na rozwój terenów inwestycyjnych oraz możliwość rozwoju infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- zabytki, z uwagi na ustalenie zasad ochrony stanowisk archeologicznych oraz obiektów i obszarów ujętych w gminnej ewidencji zabytków.

Przewiduje się negatywny wpływ skutków realizacji ustaleń projektu planu na:

- powierzchnię ziemi, ze względu na uszczelnienie gruntu w miejscach realizacji inwestycji,
- powietrze, z uwagi na powstanie nowych źródeł zanieczyszczeń do powietrza, którymi będą źródła grzewcze budynków i pojazdy samochodowe,
- ludzi, w związku z emisją zanieczyszczeń powietrza, hałasu i wibracji powodowanych przez ruch komunikacyjny,
- zwierzęta, z uwagi na ograniczenie miejsc bytowania gatunków zwierząt oraz docelowe ogrodzenie działek budowlanych,
- krajobraz, z uwagi na przekształcenie krajobrazu terenów dotychczas niezainwestowanych; należy zaznaczyć, że odbiór wizualny krajobrazu będzie miał charakter subiektywny,
- klimat (mikroklimat), ze względu na wzrost emisji ciepła, pochodzącego ze spalania paliw do celów grzewczych, jak również wzrost powierzchni utwardzonych,
- wody podziemne, z uwagi na wzrost powierzchni utwardzonych, a w konsekwencji zmianę warunków odpływu wód opadowych i roztopowych.

Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływania na zasoby naturalne rozumiane jako surowce naturalne oraz obszary Natura 2000, z uwagi na brak dopuszczenia realizacji inwestycji mogących mieć wpływ na ww. komponenty środowiska.

W rozdziale siódmym wykazano brak transgranicznego oddziaływania ustaleń realizacji projektu planu na środowisko.

W rozdziale ósmym przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w kontekście projektu planu dotyczące: konieczności dotrzymania wszelkich obowiązujących norm dotyczących ochrony

poszczególnych komponentów środowiska, odpowiedniego wyprofilowania powierzchni terenów, zapewniającego powierzchniowy spływ wód opadowych oraz w miarę możliwości stosowanie nawierzchni przepuszczających wodę, zdjęcia próchnicznej warstwy gleby (humusu) w miejscach posadowienia nowych budynków i wtórne jej wykorzystania, obowiązku selektywnego gromadzenia odpadów i powierzanie ich wywozu i składowania wyspecjalizowanym firmom, właściwego rozmieszczenie obiektów budowlanych, umożliwiającego przewietrzanie zabudowy względem głównych kierunków panujących wiatrów, prowadzenia prac ziemnych, z zachowaniem terminów tych prac, wykluczając fundamentowanie w okresie długotrwałych deszczy i roztopów wiosennych, w celu ochrony podłoża, jak również przeznaczania powierzchni niezabudowanych i nieutwardzonych na zieleń.

Rozdział dziewiąty zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania, do których należy prowadzenie bieżących analiz, które umożliwią, jeśli pojawi się taka potrzeba, wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ocenę skutków realizacji zapisów planów zaleca się wykonywać raz na 4 lata w oparciu o dostępne dane o środowisku. Ponadto należy prowadzić bieżące analizy, które umożliwią, jeśli pojawi się taka potrzeba, wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Proponuje się objęcie monitoringiem komponentów środowiska w zakresie: jakości wód, jakości (zanieczyszczenia) powietrza, jakości gleb, jakości klimatu akustycznego (oddziaływania hałasu), oddziaływania pól elektromagnetycznych i gospodarowania odpadami.

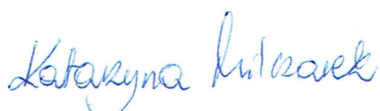
W rozdziale dziesiątym przedstawiono wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu.

Rozdział jedenasty zawiera streszczenie w języku niespecjalistycznym.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCEJ PROJEKTU ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
OBSZARÓW POŁOŻONYCH W: GRZYMYSŁAWIU, NOCHOWIE, SZYMANOWIE I ZBRUDZEWIE

Oświadczam, że jako autor prognozy spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Katarzyna Miłczarek
mgr inż. gospodarki przestrzennej
nr dyplomu 126165 z dn. 30.06.2014r.
Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu